

NA TARO

NA TARO.....	1
I. NA KALOU.....	2
II. NA TAMATA.....	3
III. KO JISU KARISITO.....	4
IV. NA VEIVAKABULAI.....	8
V. NAYALOTABU.....	12
VI. NA NONA TIKO VAKALEWE TOLU NA KALOU.....	13
VII. NA MATE KEI NA BULA SA BERA MAI.....	14
VIII. NA MATANITU NI KALOU.....	17
IX. NA I VAVAKOSO.....	19
X. NA SAKARAMEDE.....	21
XI. NA I VOLA TABU.....	23
XII. NA LAWA.....	30
XIII. NA SIGA TABU.....	34

I. NA KALOU

1. **Ko cei e bulia na lomalagi kei na vuravura?**

Na Kalou

2. **Ko cei sa lewa na lomalagi kei na vuravura?**

Na Kalou

3. **Sa lewe vuqa na li Kalou, se sa dua ga?**

Sa dua bau ga na Kalou

4. **Ko cei na yacana?**

Ko Jiova

5. **A cava na i balebale ni yacana?**

Ko koya sa tiko, se ko koya sa bula

6. **A cava sa vakayacani kina na Kalou “Ko koya sa tiko”, se “ko koya sa bula?”**

Na i matai: Ni sai koya duaduaga na Kalou sa bula se Kalou dina. Era sa ka wale, se ka nanumi ga, na veika tani sa vakatoaki me kalou. Aisea 45:5: koi yau ko Jiova, ka sa sega e dua tale; sa sega tale na Kalou, sai yau ga.

Na i karua: Ni sa tiko, se bula, vakai Koya sara ga: a Nona bula sa sega nivu se tubu mai na dua naka, ka sa sega ni vakatau se vakarorogo kina dua naka. Lako Yani 3:14: Sa kaya vei Mosese na Kalou, “Au sa bula vakai au ga”.

Na i katolu: Ni sa tiko, se bula, e na veiveigauna kecega: sa sega ni vakaitekivu se vakaotioti na Nona bula. Same 90:1-2: Kemuni na Turaga sai Kemuni na neimami i tikotiko e na vei tabatamata kecega. Ni sab era nitubu na veilulu-ni-vanua, ka sab era tu na Nomuni bulia na vuravura kei na veivanua, sa i Kemuni ga na Kalou e sega ni tubu ka sega ni mudu.

Na i ka va: Ni sa i koyakoya tikoga na Nona i tovo; sa sega saran i vuki se dua tani mai e na dua na gauna. Malakai 3:6: Koi au ko Jiova, au sa sega ni veivukiyaki. Jemesa 1:17: Sa sega Vua na veivukiyaki

7. **A cava na Kalou? Mo sauma ga mai na i Vola Tabu.**

Joni 4:24: A yalo na Kalou. I Joni 1:5: A rarama na Kalou. I Joni 4:8: A loloma na Kalou

8. **A yalo na Kalou. Tukuna e so na Nona i tovo na Kalou sa lako vata kei na vosa koya.**

Na i matai: Sa tiko na Kalou mai na veiyasana kecega: sa sega ni yalani na Nona i tikotiko.

Na i karua: Sa kila na veika kecega na Kalou: sa sega ni yalani na Nona kila ka se sa sega ni yalani na Nona vuku.

Na i ka tolu: Sa rawata na veika kecega na Kalou: sa sega ni yalani na Nona kaukauwa.

9. **A rarama na Kalou. Tukuna e so na Nona i tovo na Kalou sa lako vata kei na vosa koya.**

Sa savasava sara, ka dodonu, ka vinaka sara, na Nona i valavala kecega.

10. **A loloma na Kalou. Tukuna e so na Nona i tovo na Kalou sa lako vata kei na vosa koya.**

Na i matai: Sa vinakata ko Koya me bokoca na noda i valavala ca.

Na i karua: Sa vinakata me sa savasava ka dodonu vinaka na noda i valavala kecega.

Na i ka tolu: Sa vinakata me da sa rawata na kalougata dina e na bula oqo kei na bula talega sabera mai.

11. **A cava n aka levu sa vakatavuvulitaka ko Jisu me baleta na Kalou?**

Ni sa Tamada vakalomalagi.

II. NA TAMATA

1. **Sa buli keda na tamata mei cavai na Kalou? Mo tukuna vakamatailalai.**

Sa buli keda na tamata ko Jiova, me da uasivi cake e na veika kecega sa tiko e vuravura, ka me da vakatawa na vuravura, ka dau qarava na Kalou, ka lomana na Kalou, ka me da sa i tovo vata Kaya se veiucui Kaya vakayalo.

2. **Mo tukuna vakalekaleka ga na Nona i nail na Kalou e baleti keda.**

Sa Nona i naki me da sa Luvena dina, me vaka na vosa i Jisu Karisito e na Maciu 5:45: Mo dou yaco mo dou luvena na Tamamudou sa tiko mai lomalagi.

3. **A cava na ka levu eda sa uasivi cake kina vei ira na manumanu?**

Na yaloda. Na i Vakatekivu 2:7: Sa bulia na tamata ko Jiova mai na kuvu ni qele, ka ceguva kina ucuna na i cegu ni bula, ka sa yaco kina na tamata me yalo bula.

4. **A cava na yalomu? A cava talega na yagomu?**

A yaloqu sa i au ga. A yagoqu, a kena waqa na yaloqu; sa vaka ga na vale ka'u sa tiko kina, me vaka sa macala mai na II Koronica 5:1-8 kei na II Pita 1:14.

5. **A cava sa tukuni e na i Vola Tabu e baleta na kena lekaleka, se na kena sega ni tudei, na noda bula vakayago?**

Jemesa 4:14: A cava na nomudou bula? Na kabukabu walega koi kemudou sa rairai ka sa vakadede vakalailai ga, ka sa qai seavu yani.

6. **Sa vakaevai na yaloda? Sa na mate vata kei na yagoda se segai?**

Sega. Sa dua tani na yagoda, ka duatani na yaloda. Ni sa mate na yagoda, sa bula tikoga na yaloda. Maciu 10:28: Dou kakua ni rerevaki ira sa vakamatea na yago ka ra sega ni rawata me vakamatea na yalo.

7. **A cava na kena i balebale na vosa oqo, "Sa buli keda na tamata ko Jiova me da sai tovo vata Kaya se veiucui Kaya?"**

Sa baleta ga ni sa nakita na Kalou me sa savasava ka dodonu vinaka na noda i tovo kei na nodai valvava kecega me vaka na Nona.

8. **Sa qai yaco me vaka kina, se segai?**

Segai sara. Eda sa cala ka lako sese. Koi keda kecega: sa levu sara na noda i valavala sa vakasisila ka tawa dodonu ka ca e na mata ni Kalou. Aisea 53:6: Koi keda kece eda sa sese ga me vaka na sipi; eda sa dui lesu tani ki na noda sala, koi keda yadua. Roma 3:23: E ra sai valavala ca, koi ira kecega na tamata, ka ra sega ni yacova na ka e vakarokorokotaki kina na Kalou.

9. **A cava sa kaya ko Jisu , e na Joni 8:34, me baleti ira sa sega tu ni vakabulai mai na nodra i valavala ca?**

Sa kaya. "O koya yadua sa ia na i valavala ca sa bobula kina i valavala ca".

10. **Sa vakatautauvatataki ira kei na cava ko Jisu e na Luke 15?**

Sa vakatautauvatataki ira kei na sipi sa yali, kei na tiki ni lavo sa yali, kei na gone sa yali.

11. **Mo cavuta e dua tale na vosa ka lako vata kei na i vakavuvuli ko ya.**

Luke 19:10: Sa lako mai na Luve ni tamata me vakasaqara ka vakabula na ka sa yali.

III. KO JISU KARISITO.

1. **A cava beka na kena i tinitini na i valavala ca, kevaka eda sa sega ni vakabulai mai kina?**

Na rusa.

2. **Mo vakadinadinataka mai na i Vola Tabu**

Maciu 7:12: Dou curu kina matamata-ni-koro qiqo: ni sa lalaga na matamata-ni-koro ka rabailevu na sala sa basika ki na rusa. II Cesalonaika 1:9: Sa na nodra cudruvi, na vakarusai tawa mudu.

3. **Tukuna na veika e so sa cavuti e na i Vola Tabu me kena i vakamacala na rusa koya. Sa vakatautauvatataki kei na cava?**

Sa vakatautauvatataki keina rerevaki e vuqa, me vaka na mate, na vakamai e na bukawaqa, na varomusuki, na biu ki na butobuto e tautuba, na kena bale ka vakarusai na vale sa labati e na cagi, na kena vakavurumemetaki na ka sa lutuki ena dua na vatu bibi.

4. **Sa bau vinakata na Kalou me da rusa vaka ko ya?**

Segai: II Pita 3:9: Sa sega ni vinakata na Turaga me rusa e dua, me yacova ga na veivutuni ko ira na tamata kecega. 1 Timoci 2:4: Sa vinakata ko Koya me ra vakabulai na tamata kecega.

5. **A cava na ka levu sa kitaka na Kalou me tarova kina na rusa ka me rawa na noda vakabulai?**

Sa tala mai na Luvena me noda i Vakabula. Joni3: 16: Ni sa lomani ira na kai vuravura vaka oqo na Kalou, me solia kina na Luvena e dua bau ga ka a vakatubura, me kakua ni rusa e dua vei ira era sa vakabauti Koya, me ra rawata kecega na bula tawa mudu.

6. **Ko cei na yacana na Luve ni Kalou?**

Ko Jisu Karisito.

7. Sa lako vakacava mai ki vuravura ko Koya?

Sa sucu mai vua e dua na yalewa, me vakataki keda kecega na tamata; e dina, sa kunekunetaki mai vua na Yalo Tabu, me vaka na vosa ni agilosu vei Meri, na tina i Jisu, “E na lako sobu mai vei iko na Yalo Tabu; e na vakarurugi iko talega na kaukauwa i Koya sa cecere sara. Ia, na gone e na sucu mai vei iko sa na vakatokai kina me ka tabu, na Luve ni Kalou.” (Luke 1:35).

8. Sa vakaevai na Nona tiko, se na Nona bula, na Luve ni Kalou? Sa qai tekivu walega e na gauna ka a sucu vakatamata kina, se ka bula e liu?

Sa bula mai liu, mai liu sara ko Koya, ni rau sa tiko vata kei na Tamana ni sa bera ni buli na vuravura. Joni 8: 58: Sa kaya vei ira ko Jisu, “E dina, e dina, au sa kaya vei kemudou, ni sa bera ni sucu ko Eparama, au sa bula. Joni 17: 5: Ia, oqo, na Tamaqu mo Ni vakalagilagi au e na Nomuni i serau, me vaka na lagilagi ka a tu vei au e na nodaru a tiko vata ni sa bera ni tiko na vuravura.

9. Mo cavuta talega na vosa i Paula me baleta na ka oqo.

Filipai 2: 6-7; O Koya, ni sai tovo vata kei na Kalou, sa sega ni okata na nodrau tautauvata kei na Kalou me ka me tauri matua; sa vakadravudravuataki Koya ga, ka sa kauta Vua na i tovo ni tamata dau veiqaravi, ka sa caka me tautauvata kei ira na tamata.

10. Mo cavuta talega na kena i vakamacala sa volai e na Joni 1: 1-2, 14.

E na i vakatekivu sa bula na Vosa, ka sa tiko kei na Kalou na Vosa, ka sa Kalou na Vosa.. Erau a tiko vata e na i vakatekivu ko Koya oqo kei na Kalou..... A sa yaco me tamata na Vosa, ka sa tiko vakalailai e na keda maliwa, ka da sa raica na Nona i serau sa vaka na i serau ni Le dua bau ga sa vakatubura mai vei Tamana, ni sa sinai e na loloma kei na dina.

11. A cava sa vakatokai kina na Luve ni Kalou me Vosa ni Kalou?

Ni sai Koya na sala ka a vosa kina na Kalou vei keda ka sa vakatakila kina vei keda na Nona i tovo kei na Nona i naki kei na Nona lewa. Joni 1: 18: Sa sega ni dua na tamata sa raica na Kalou e na dua na gauna; ia, na Luvena e dua bau ga ka a vakatubura ko Koya, o Koya sa tiko e na lomasere i Tamana, sa vakatakila na Kalou ko Koya.

12. Sa vakatakila vakacava ko Jisu Karisito na i tovo ni Kalou?

E na Nona biuta na lomalagi kei na Nona yaco me tamata e na vukuda; e na Nona cakacaka loloma sa dau vakayacora voli; e na Nona i vakavuvuli kei na Nona i valavala: e na Nona mate mai na kauveilatai kei na Nona tucake tale.

13. Mo tukuna mada e so na vosa sa vakamacalataka kina ko Jisu na Nona mate.

Joni 10: 11: Koi au na i vakatawa vinaka: sa solia na Nona bula na i vakatawa vinaka e na vukudra na sipi. Joni 3:14-15: Me vaka sa laveta cake na gata ko Mosese mai na veikau, sa yaga me laveti cake vaka talega kina na Luve ni Tamata, me rawata e na vukuna ga na bula tawa mudu ko ira yadua sa vakabauta. Maciu 20: 28: Sa lako mai na Luve ni tamata me solia na Nona bula me kedra i voli na lewe vuqa. Maciu 26: 28: Oqo na noqu dra ni veiyalayalati vou sa liviraki ena vukudra na lewe vuqa me bokoci kina na i valavala ca. Joni 12: 32: Ni’u sa laveti cake mai na vuravura, au na vakayarayarataki ira na tamata kecega kivei au. (Ia, sa vakatoka na ka oqo ko Koya me vakatakila na mate e na mate kina ko Koya).

14. A cava sa vakatokai kina ko Jisu me noda i soro? Se cava sa dau vakatautauvatataki kina na Nona mate kei na nodrai soro na Jiu?

A nodra vakacabo i soro na Jiu, sa livi kina na dra ka soli yani na bula, ka sa kena i naki me bokoci kina na i valavala ca ka me rawa kina na veitorovi se veivinakati kei na Kalou. Ka sa vaka talega kina na mate i Jisu: sa liviraka na Nona dra, ka solia na Nona bula, me bokoci kina na noda i valavala ca ka me rawa kina na noda veitorovi se veivinakati kei na Kalou.

15. Mo vakadinadinataka mai na i Voia Tabu.

Efeso 1: 7: O Koya eda sa rawata e na vukuna na vakalalagataki sa voli e na Nona dra, io, na vakabokoci ni i valavala ca. I Pita 3: 18: Ni sa vakararawataki vakadua na Karisito e na vuku ni i valavala ca, o Koya na caka dodonu e na vukudra na caka cala, me kauti keda kina Vua na Kalou. Roma 5, 1-2:0 koya gona, ni da sa vakadonui oti tu e na vakabauta, me da sa qai veisaututaki tu kei na Kalou ena vuku ni noda Turaga, ko Jisu Karisito; ni sai Koya na katuba e da curu rawa kina, e na vakabauta, kina loloma e da sa tu kina oqo. Kei na tikina e 10; Eda sa veivinakati kei na Kalou e na vuku ni Nona mate na Luvena.

16. Sa qai tautauvata sara li na i soro ka a vakacabora ko Jisu kei na nodra i soro na Jiu?

Segai: e rau sa lako vata vakatikina ga.

17. A cava na tikina e so e rau sa duidui kina?

A nodra i soro na Jiu, sa livi kina dra ni manumanu walega; na i soro ka a vakacabora ko Jisu, sa livi kina na Nona dra na Luve ni Kalou. A nodra i soro na Jiu, sa dau caka e na veisiga — sa caka wasoma; ia, na i soro ka a vakacabora ko Jisu, sa vakacabori vakadua ga. A nodra i soro na Jiu, sa sega ni ka dina, sa i vakatakarakara walega: ka sa sega ga ni rawa kina na ka sa nakiti, o ya na vakacabori ni i valavala ca kei na veivinakati kei na Kalou. Ia, na i soro ka a vakacabora ko Jisu, sa i koya na ka dina ka a vakatakarakarataki e na nodra i soro na Jiu, ka sa rawa kina me vakabokoci na noda i valavala ca ka me da veivinakati kei na Kalou.

18. A i vola cava sa vakamacalataki vakalevu kina na veika oqori?

Na i vola vei ira na Iperiu, mai na i ka walu ni wase ka yacova na kena i ka tini.

19. Tukuna e dua tale na ka sa duidui kina na i soro ka a vakacabora ko Jisu kei na i soro vakatamata.

Sa dau kena i naki na i soro vakatamata, me da vakayalovinakataka kina na turaga eda a cala vua; eda sa via rawai koya me yalololoma mai. I a, sa sega ni mate ko Karisito me vakayalovinakataka na Kalou vei keda, me vakayalovinakataki keda ga Vua na Kalou; ka sa sega ni rawai kina na Kalou me bau yalololoma mai, sa vakavotui ga ni sa yalo loloma tiko.

20. Vakadinadinataka mai na i Vola tabu.

II Korinica 5:18-20; Ia, na veika kecega sa vu mai Vua na Kalou, o Koya ka a vakaveivinakatitaki keda ko Koya e na vuku i Karisito, ka sa lesi keitou me keitou vunautaka voli na veivinakati, me vaka oqo ni a tu sara vei Karisito na Kalou, ka sa vakaveivinakatitaki ira tiko kina na kai vuravura vei Koya, ka sa sega ni wilika vei ira na nodra i valavala ca; ka sa solia vei keitou na vosa ni veivinakati. Oti ko ya, keitou sa yaco kina me Nona talai na Karisito, me vaka sa vakamamasu

tiko na Kalou e na gusu i keitou: keitou sa dau vakadreta, e na vuku i Karisito, mo dou veivinakati kei na Kalou.

Roma 5: 8: Ia, na Kalou sa vakatakila mai na kena dina ni nona loloma vei keda, ni sa mate ko Karisito e na vukuda ni da sa i valavala ca tiko.

21. Sa vakavotui vakacava na loloma ni Kalou e na Nona mate na Luvena mai na kauveilatai?

Na i matai: Ni sai Koya ka a solia na Luvena ka talai Koya mai me vakabulai keda, ni sa kila tu sa na yacovi Koya kina na mate rerevaki ko ya. Kevaka ka sega ni lomani keda vakalevu na Kalou, sa na sega ni rawata me solia vaka ko ya na Luvena e dua bau ga ka a vakatubura. I Joni 4: 9-10. Na ka oqo sa vakaraitaka kina na loloma ni Kalou vei keda, ni sa tala ki vuravura na Luvena e dua bau ga na Kalou o Koya ka vakatubura ko Koya, me da sa bula ena Vukuna. Na ka oqo sa rairai kina na loloma: sa segai ni da a lomana na Kalou, ni a lomani keda ga ko Koya ka sa tala mai na Luvena me i bulubulu ni noda i valavala ca.

Na i ka rua: Ni sa tukuna ko Jisu, sa tautauvata na Nona i tovo kei na i tovo nei Tamana. O koya gona, ni sa vakaraitaka mai na loloma i Jisu e na Nona mate e na vukuda, sa vakaraitaki talega na loloma ni Kalou. Joni 14:7: Kevaka dou sa kilai au, dou sa kilai Tamaqu talega. Kei na tikina e 9: Ko Koya sa raici au, sa raici Tamaqu.

Na i ka tolu: A Nona dau tukuna ka dau vakamacaiataka voli na loloma levu ni Kalou, sai koya dina na ka era cati Koya kina, ka vuvutaka, ka via vakamatea, ko ira na nodra i liuliu na Jiu. Sa kila ko Jisu ni sa vaka kina. Ia, e na levu ni Nona vakadinata na loloma ni Kalou, kei na levu ni Nona via vakadinadinataka vei ira na tamata. sa vosota kina na nodri vakacacani Koya, ka sa sega ni biuta se vakamamadataka na Nona i vakavuvuli: Sa vakatavuvulitakatiko ga na nalolorra ni Kalou. kei na kena i balebale. kei na kena sala, kayaco\ a sara na nodra vakamatei Koya kina: ka sa qai yaco kina na Nona mate me kena i vakadinadina levu na loloma ni Kalou.

22. Sa mate ko Jisu e na vukudra ga na tamata e so, se sa mate e na vukudra na tamata kece?

Sa mate e na vukudra na tamata kecekecega. 11 Koronica 5: 1 5: Sa mate ko Koya e na vukudra na tamata kecega. 1 Joni 2: 2: Sa i bulubulu ni noda i valavala ca ko Koya; a sa sega e na vuku ni noda walega, e na vuku talega ni nodra na kai vuravura kecega.

23. Eda sa nanumi kina vakararaba ga, se vakatamata yadua?

Vakatamata yadua. Kalatia 2: 20: O Koya ka lomani au, ka soli Koya e na vukuqu.

24. Ni sa mate ko Jisu mai na kauveilatai, a cava sa qai yaco e na i ka tolu ni siga?

Sa vakaturi Koya cake tale na Kalou. I Korinica 15:3- 4: Sa mate ko Karisito e na vuku ni noda i valavala ca, me vaka na i Vola Tabu, ka sa bulu, ka sa qai vakaturi cake tale e na i ka tolu ni siga, me vaka na i Vola Tabu. Roma 10:9: Sa vakaturi Koya cake tale mai na mate na Kalou.

25. Sa bau tukuna e liu ko Jisu ni na vaka kina?

Sa tukuna e liu ko Koya. Maciu 16: 21: E na gauna ko ya sa vakatekivu ko Jisu me vakatakila vei ira na Nona tisaipeli, ni sa yaga me lako ko Koya ki Jeruisalemi, ka vosota na ka e vuqa mai vei

ira na qase kei ira na bete levu kei ira na vunivola, ka me vakamatei, ka me qai vakaturi cake tale mai e na i ka tolu ni siga.

26. Sa bula tiko ko Jisu e na gauna oqo, se segai?

Sa bula tiko. Roma 6: 9. Ni sa vakaturi cake tale mai na mate na Karisito, sa na sega ni mate tale; sa sega ni rawai Koya tale na mate. Na I Vakatakila 1:18: Au a mate e liu, ka raica, au sa bula tiko ka tawa mudu. Maciu 28:20: Au sa na tiko kei kemudou e na veisiga kecega ka yacova na i vakataotioti kei vuravura.

IV. NA VEIVAKABULAI.

1. A cava na cakacaka levu sa mai vakayacora e vuravura ko Jisu Karisito?

Na veivakabulai.

2. Mo vakadinadinataka mai na i Vola Tabu.

Maciu 1:21: Mo vakayacani Koya ko Jisu; ka ni sai koya ga e na vakabulai ira na Nona tamata mai na nodra i valavala ca.

Luke 19:10: Ni sa lako mai na Luve ni tamata me vakasaqara ka vakabula na ka sa yali.

Joni 3: 17: Ni sa sega ni tala mai na Luvena ki vuravura na Kalou me lewai ira na kai vuravura, me ra sa vakabulai ga na kai vuravura e na vukuna.

Joni 4:42: Sai Koya dina oqo na nodra i Vakabula na kai vuravura.

Joni 10:10: Au sa lako mai me ra rawata na bula, ka me ra rawata vakalevu sara.

Joni 12: 47: Au sa sega ni lako mai me'u lewai ira na kai vuravura, me'u vakabulai ira ga.

1 Timoci 1:15: Sa dina na vosa, ka sa rauta me vakadinati sara, ni sa lako mai ki vuravura ko Karisito Jisu me vakabulai ira na tamata i valavala ca.

3. Sa vakayacora tiko na veivakabulai ko Jisu e na na oqo se segai?

Io, sa vakayacora tiko, ka sa rawa me vakabulai keda e dai. Iperiu 7: 24-25: Ia, ko Koya oqo, sa tiko ga ka tawa mudu, ka sa tu dei sara kina na Nona i tutu vakabete. O a gona, sa rawata kina me vakabulai ira sara era torova na Kalou e na vukuna, ni sa bula tiko ga ko Koya me vakamasu e na vukudra.

4. Sa vu mai vei na noda vakabulai vakayalo?

Sa sega ni vu mai na noda cakacaka se na noda vinaka, sa vu ga mai na loloma ni Kalou, na loloma sa vakavotuya mai ko Jisu Karisito na Luvena. Efeso 2: 8-9: Ni sa loloma walega dou sa vakabulai kina, e na sala ni vakabauta; ka sa sega ni vu mai vei kemudou, sa i solisoli ga ni Kalou: sa sega lalega ni vu mai na cakacaka, me kakua ni dokai koya kina e dua na tamata. Roma 6: 23: Sa i sau ni i valavala ca na mate: ia, sa i solisoli walega ni Kalou na bula tawa mudu e na vuku i Karisito Jisu na noda Turaga. Taito 3: 3-7: Ni da sa lialia e liu koi keda talega, eda sa talaidredre ka vakacalai, eda sa dau goleva na gagadre ca kei na marau e vuqa, eda sa loma ca ka vuvu, eda sa vakasisila, eda sa veicati vakataki keda. Ia, ni sa rairai mai na yalo vinaka ni Kalou, na nodai Vakabula, kei na Nona loloma vei ira na tamata, sa qai vakabulai keda ko Koya, sa sega ga e na vuku ni cakacaka dodonu eda a kitaka koi keda, e na vuku ga ni Nona lewa loloma, e na i silisili ni sucu tale kei na vakavoui ni Yalo Tabu, o koya sa sovaraka vakalevu vei keda ko Koya e

na vuku i Jisu Karisito, na noda i Vakabula, me da vakadonui kina e na Nona loloma walega, ka me da qai yaco me da taukei ni bula tawa mudu me vaka sa vakanuinuitaki.

5. A cava sa yaga me da kitaka mada me rawa kina me da vakabulai?

Sa yaga me da veivutunitaka na noda i valavala ca ka vakabauti Jisu Karisito. Luke 13:3: Kevaka dou sa sega ni veivutuni, dou na rusa vaka talega kina koi kemudou kece. Cakacaka 17: 30: Sa vakarota na Kalou vei ira na tamata kecega e na veivanua kecega me ra veivutuni. Marika 1:15: Dou veivutuni ka vakabauta na i tukutuku vinaka. Cakacaka 20: 21: Ni'u a vunautaka tiko vei ira na Jiu, vei ira talega na veimatani tani, na veivutuni Vua na Kalou kei na vakararavi Vua na noda Turaga, ko Jisu Karisito. Joni 3: 16: Me kakua ni rusa e dua vei ira era sa vakabauti Koya. Cakacaka 16:31: Mo vakabauta na Turaga, ko Jisu Karisito, ko na qai vakabulai kina.

6. A cava na veivutuni?

Na veivutuni na rarawa ni lomada e na vuku ni noda i valavala ca, kei na noda cata ka via biuta.

7. A cava na vakabauti Jisu?

A noda vakabauti Jisu, sa kena i balebale me da vakadinata mada ni sai Koya ga na Luve ni Kalou ka a lako mai ki vuravura ka mate e na vukuda ka tucake tale mai na mate, me da sa tauri Koya me noda Turaga ka i Vakabula, ka vakaraviti keda Vua.

8. Tukuna e rua na ka eda sa rawata e na noda vakabulai.

Na vakabokoci ni noda i valavala ca, kei na bula vakayalo.

9. A vosa cava sa dau vakayagataka ko Paula e na nona tukuna na vakabokoci ni i valavala ca?

Na vakadonui, Cakacaka 13: 38-39, Mo ni kila, na veiwekani, ni sa vunautaki vei kemuni na vakabokoci ni i valavala ca e na vukuna oqo. Ia, ko ira yadua sa vakabauta, sa vakadonui e na vukuna mai na veika kecega ko ni sa sega ni vakadonui rawa mai kina e na lawa i Mosese.

10. Mo vakamacalataka mada na vakadonui.

Sa vaka oqo: ni sa bokoca na noda i valavala ca na Kalou, sa bokoca sara, ka sa sega ni nanuma tale; ka sa qai vakabauti keda, me vaka eda sa dodonu ga. Iperiu 8:12:Ni'u na sega ni sauma na nodra caka cala, ka'u na sega ni nanuma tale, na nodra i valavala ca. Aisea 1:18: Ke sa vaka na ka kulakula na nomudou i valavala ca, sa na vulavula ga me vaka na uca vulavula; ke sa damuvakula, sa na vaka ga na vutika ni sip. Roma 4: 5-8:la, na tamata sa sega ni cakacaka, sa vakabauti Koya ga sa vakadonui ira sa i valavala ca, sa okati vua ni nona vakabauta me i valavala dodonu: me vaka sa tukuna talega ko Tevita na nona kalougata na tamata sa okata vua na Kalou na i valavala dodonu ka sega e na vuku ni cakacaka,ni sa kaya, "Sa kalougata ko ira sa bokoci na nodra i valavala ca, ka sa buluti na nodra caka cala: sa kalougata na tamata e na sega ni wilika vua na i valavala ca ko Jiova."

11. Mo cavuta na vosa sa volai e na Roma 3: 22-26, e baieta na vakadonui kei na sala sa rawa kina.

Sa ia na veivakadonui na Kalou, e na vuku ni vakabauti Jisu Karisito, vei ira kecega era sa vakabauta,.....kara sa vakadonui walega ena Nona loloma e na vuku ni vakalalagataki sa volia ko Karisito Jisu, o Koya ka a lesia na Kalou mei bulubulu ni i valavala ca vei ira sa vakabauta, e na Nona dra, me vakatakila kina na Nona yalo dodonu me sa dodonu ko Koya ka vakadonui koya sa vakabauti Jisu.

12. E so era nanuma sa yaga me da mate mada, ka me da qai rawata mai muri na vakadonui se na vakabokoci ni noda i valavala ca. Sa dina na nodra vakasama koya, se sega?

Sa sega sara ni dina. Sa bokoci ga na noda i valavala ca e na bula oqo, e na tiki ni siga ga eda sa veivutuni ka vakabauti Jisu kina. II Korinica 6: 2: Raica, oqo na gauna ni vinakati; raica oqo na siga ni veivakabulai. Kolosa 2:13: Ni sa bokoca oti na noda caka cala kecega.

13. Mo vakadinadinataka talega mai na vosa i Jisu Karisito.

Sa kaya ko Jisu vua na yalewa sa veivutuni, “Sa bokoci na nomu i valavala ca.” Sa sega ni kaya sa na bokoci, sa kaya ga, “Sa bokoci.” Ka sa qai vakaikuritaki e na vosa oqo. “Sa vakabulai iko na nomu vakabauta: mo lako e na vakacegu.” (Luke 7:48-50). Sa vaka talega kina na ka eda sa wilika e na vosa vakatautauvata sa baleta na gone cidroi e na Luke 15: Ni sa veivutuni na gone, ka sa lesu vua na tamana ka vakatusa na nona i valavala ca, sa qai ia na tamana ka vakacegui koya, ka kauti koya ki na nona vale, ka vakamarautaka, e na siga dina ga ko ya. Sa macala vakasigalevu ni sa bokoca laivi na nona i valavala ca e na tiki ni gauna ko ya, ka sega ni nanuma tale.

14. A cava na bula vakayalo?

Na bula vakayalo, sai koya na bula vou eda sa rawata mai Vua na Kalou e na noda vakabauti Jisu, ka sa vakarawarawataki kina me da biuta sara na noda i valavala ca ka vakalalagataki mai na kena kaukauwa.

15. Sa dua tale na ka ko sa kila e baleta na bula vakayalo?

Io, na bula vakayalo, sa vakarawarawataki kina me da kila na loma ni Kalou, ka meda muria talega e na yalo sa rekitaka, ka veitalia na leqa se na rarawa se na vakacacani se cava tale eda na sota kaya e na sala ko ya.

16. E dua tale na ka?

Io, na bula vakayalo, sai koya sa vakatokai talega na bula tawa mudu; ni sa sega ni yala e na mate, sa na ia tikoga mai lomalagi ka na sega ni yalani na kena gauna.

17. Mo cavuta e dua na tiki ni i Vola Tabu sa vakadinadinataki kina na veika e so ko sa qai tukuna oti.

Roma 6: 22:1 a, e na gauna oqo dou sa vakalalagataki mai na i valavala ca, ka dou sa qai Nona tamata dau veiqaravi na Kalou, ka dou sa rawata kina na vuana, mo dou vakasavasavataki kina, ka sa kena i tinitini na bula tawa mudu.

18. A vosa cava sa dau vakayagataki me baleta na i vakatekivu ni noda bula vakayalo? Na sucu tale, se na sucu vakayalo.

19. Mo cavuta na i vakavuvuli i Jisu Karisito e baleta na noda sucu tale.

Joni 3: 3-5: Sa vosa ko Jisu ka kaya vua, “E dina, e dina, au sa kaya vei iko, Kevaka sa sega ni sucu tale na tamata, sa sega ni raica rawa na matanitu ni Kalou.” Sa kaya Vua ko Nikotimo, “E sucu rawa vakacava li na tamata ni sa qase mai? Sa bau rawa li me curu vakarua ko koya ki na kete i tinana me sucu mai?” Sa kayako Jisu, “E dina, e dina, au sa kaya vei iko, Kevaka sa sega ni sucu e dua e na wai kei na Yalo Tabu sa sega ni rawata me curu ki na matanitu ni Kalou.”

20. Cavuta na vosa sa vakamacalataka kina ko Paula na noda sucu tale.

II Korinica 5:17: Kevaka sa tu vata kei Karisito e dua na tamata, sa qai buli vou: sa lako tani na veika makawa: raica, sa yaco me vou na ka kecega.

21. Tukuna e dua tale na vosa sa lako vata kei na vosa oqori.

Roma 6: 2-4: Oi keda sa mate ki na i valavala ca, e rawa vakacava li me da bula tiko kina? Se dou sa sega beka ni kila, koi keda kecega sa papitaisotaki vei Karisito Jisu, eda sa papitaisotaki ki na Nona mate? O koya gona, eda sa bula vata Kaya kina, e na papitaiso, me vaka eda sa mate: ia, me vaka sa vakaturi cake tale mai na mate ko Karisito e nai serau nei Tamana, me da qai ia voli, koi keda talega, nai valavala sa veiganiti kei na bula vou.

22. A sala cava me vukei kina na noda tubu cake vakayalo, me sa toro tikoga ki liu na noda veiucui vakayalo kei Jisu Karisito kei na noda veikilai kaya?

Na dau masu, na dau vakasaqara na loma i Jisu e nai Vola Tabu, na dau lotu e na veisoqoni vakalotu, na sakaramede, kei na noda soli keda tikoga ki na cakacaka ni Kalou.

23. Sa dua tale na ka?

Io, me da sa dau vakasama vaka oqo: ni da sa mate oti tu kina i valavala ca, ka bula ga Vua na Kalou e na noda tu vata kei Karisito Jisu. (Roma 6: 11).

24. A cava na kena i balebale?

Me da kakua ni solia na veitiki ni yagoda ki na i valavala ca me caka kina na ka e tawa dodonu: me da soli keda ga Vua na Kalou, me vaka eda sa bula mai na mate, ka solia na veitiki ni yagoda Vua na Kalou me caka kina na ka e dodonu. (Roma 6: 13).

25. Sa rawa li me da yaco me da vinaka taucoko, ni sa vukei keda na Kalou?

Sa rawa; ka sa dodonu me da segata tiko me da tubu cake vakayalo me vaka kina. Maciu 5: 48: O koya gona, dou na vinaka taucoko kina, me vaka sa vinaka taucoko na Tamamudou vakalomalagi. I Cesalonaika 5:23-24: Ia, me vakasavasavataki kemudou sara na Kalou ni veivakacegui; ka me sa maroroi taucoko, me kakua sara ni cala, na yalomudou kei na lomamudou kei na yagomudou, ka yacova na siga e na lako tale mai kina na noda Turaga ko Jisu Karisito. Sa dina ko Koya sa kacivi kemudou, ka sa kitaka talega ko Koya.

V. NAYALOTABU.

1. Tukura e dua na vosa ni yalayaia talei sa cavuta ko Jisu vei ira na Nona tisaipeli e na bogi sa liu e na siga sa mate kina ko Koya.

Joni 14:16-17: Ia, ka'u na masuti Tamaqu, e na qai solia vei kemudou e dua tale na Dau Veivakacegui, me tikoga kei kemudou ka sega ni mudu: na Yalo ni dina, o Koya sa dredre me ra rawata ko ira na kai vuravura, ni ra sa sega ni raici Koya se kilai Koya: ia, dou sa kilai Koya ni sa tiko kei kemudou ka sa na curumi kemudou.

2. A cava na kena i balebale?

Sa kena i balebale ni na solia ko Jisu na Yalo Tabu ni Kalou, me nodra i tokani voli, me vaka ka nodra i tokani voli ko Jisu ni sa tiko vakatamata e vuravura.

3. A cava sa tukuna ko Jisu me baleta na cakacaka ni Yalo Tabu?

Joni 14: 26: Ia, na Dau Veivakacegui, na Yalo Tabu, o Koya e na tala mai ko Tamaqu e na yacaqu, e na vakavulici kemudou ko Koya e na ka kecega, ka vakavotuya tale ki na lomamudou na ka kecega ka'u a vosataka vei kemudou.

Joni 15: 26-27: Ia, ni sa lako mai na Dau Veivakacegui, o Koya ka'u na tala vei kemudou mai vei Tamaqu na Yalo ni dina sa lako mai vei Tamaqu, e na vakadinadinataki au ko Koya. Ia, dou na vakadinadina talega, koi kemodou, ni da sa tiko vata ga mai na i vakatekivu ka yacova mai na siga oqo.

Joni 16: 8: Ia, ni sa lako mai ko Koya, e na qai vakatakila kivei ira na kai vuravura na i valavala ca, kei na i valavala dodonu, kei na veilewai.

Joni 16:13-14: Ia, ni sa lako mai ko Koya na Yalo ni dina, e na tuberi kemudou ki na ka kecega e dina. Ni na sega ni vosa vakataki Koya ga; na ka kecega e na rogoca, oqori na ka e na vosataka, ka sa na vakatakila vei kemudou na veika e na yaco mai muri. Sa na vakalagilagi au ko Koya: ni na taura na veika e so sa noqu, ka vakatakila vei kemudou.

4. A cava sa kaya ko Jisu e baleta na Yalo Tabu, ni sa vakarau lesu kivua na Tamana?

Luke 24: 49: Ia, ka raica: au sa tala vei kemudou na ka sa yalataka ko Tamaqu. Ia dou tiko ga e na koro me yacova mada na gauna dou na vakaisulutaki kina e na kaukauwa ma: cake.

Cakacaka 1: 5: Ni a dau veivakapapitaisotaki ko Joni e na wai; ia, sa bogi vica ga, dou na qai papitaisotaki e na Yalo Tabu.

Cakacaka 1: 7-8: Sa sega ni nomudou mo dou kila na veigauna se na veiyabaki sa lesia ko Tamaqu me lewa ga ko Koya. Ia, dou na rawata na kaukauwa ni sa lako mai vei kemudou na

Yalo Tabu; dou na qai vakadinadina talega mai Jeruisalemi, kei Jutia taucoko, kei Samaria, ka yacova sara na i yalayala kei vuravura.

5. Mo tukuna, e na vosa ni i Vola Tabu, na kena vakayacori na vosa ni yalayala ko ya.

Cakacaka 2:1-4: Ia, ni sa yaco sara na siga ni Penitiko, e ra sa soqoni vata tu, ko ira kece, e na dua na tikina. Sa qai lako vakasauri mai lomalagi e dua na rorogo, e vaka na cagi vakacevaruru kaukauwa, ka sa vakasinaita na vale taucoko era sa tiko kina. A sa rairai vei ira na ka e vaka na yameyame ni bukawaqa sa dui veisebayaki, ka sa tiko mai na uludra yadua. Ka ra sa vakasinaiti kecega e na Yalo Tabu, ka ra sa vakatekivu me ra vosa e na vosa ni vanua tani eso, me vaka sa solia vei ira na Yalo Tabu me ra cavuta.

6. Sa bau rawa me sobuti keda talega na Yalo Tabu?

Sa rawa ga, me vaka sa kaya ko Pita e na siga ni Penitiko. “Dou veivutuni, ka papitaisotaki, koi kemudou yadua, e nayaca i Jisu Karisito, me bokoci kina na nomudou i valavala ca, ka dou na rawata na Yalo Tabu mei solisoli. Ni sa caka vei kemudou na vosa ni yalayala, vei ira talega na nomudou gone, kei ira kecekecega era sa vakayawa, io, vei ira vakayadua ga e na kacivi ira Vua ko Jiova na noda Kalou. (Cakacaka 2:3 8-39). Sa kaya talega ko Paula, e na I Korinica 3:16: “Dou sa sega beka ni kila ni dou sa vale ni Kalou, ka sa tiko e na lomamudou na Yalo ni Kalou?”

7. Tukuna mai na vua ni Yalo Tabu, se na i tovo e so e na tubu vei keda kevaka sa tiko e na lomada na Yalo ni Kalou.

Kalatia 5: 22-23: Na vua ni Yalo Tabu na yalo loloma na reki, na vakacegu (se veisaututaki), na vosota vakadede, na cakacaka loloma, na yalo vinaka, na yalo dina, na yalo malumalumu, na i valavala malua.

VI. NA NONA TIKO VAKALEWE TOLU NA KALOU.

1. Cavuta e dua na vosa i Jisu Karisito sa tukuni vata kina na Tamada vakalomalagi kei na Luvena kei na Yalo Tabu, me vaka eratou sa dua vata.

Maciu 28: 19: O koya gona, mo dou lako kina, mo dou qisi ira na lewe ni veivanua kecega me ra tisaipeli, ka papitaisotaki ira ki na yaca ni Tamamudou kei na Luvena kei na Yalo Tabu.

2. Cavuta talega e dua na vosa i Paula sa vaka kina.

II Korinica 13:14: Na veivuke vakayalo ni Turaga, ko Jisu Karisito, kei na loloma ni Kalou, kei na veitokani ni Yalo Tabu, me tiko vei kemudou kecega.

3. Cavuta e dua tale na tiki ni i Vola Tabu sa lako vata kei na tikina e rua oqori.

Juta 20: 21: Dou masu ga e na Yalo Tabu, ka maroroi kemudou mo dou tu ga e na loloma ni Kalou, ka nuitaka na lewa loloma ni noda Turaga, ko Jisu Karisito, ki na bula tawa mudu.

4. E so tale na tikina sa vaka kina, se segai?

Io: na Taito 3: 4-6, kei na Iperiu 9:14, kei na I Pita 1:2.

5. Mo cavuta e so na tiki ni i Vola Tabu sa vakatokai kina ko Jisu Karisito me Kalou.
Joni 1:1: E nai vakatekivu sa bula na Vosa, ka sa tiko kei na Kalou na Vosa, ka sa Kalou na Vosa. **Joni 20: 28:** Sa vosa ko Tomasi ka kaya Vua, “Noqu Turaga, ka noqu Kalou!”

6. Cavuta e dua na tiki ni i Vola Tabu sa vakatokai kina na Yalo Tabu me Kalou.
Cakacaka 5:3-4, A cava na vuna sa vakasinaita kina na yalomu ko Setani mo lasu Vua na Yalo Tabu? Ko sa sega ni lasu ki vei ira na tamata, kivei Koya ga na Kalou.

7. A cava me da qai kaya kina? E dodonu beka me da kaya sa tolu na Kalou?
Segai: sa rauta ga me da kaya ni sa tiko vakalewetolu na Kalou; ia, eratou sa okati me dua bau ga na Kalou, me vaka sa dau tukuna na i Vola Tabu taucoko ni sa dua bau ga na Kalou.

8. Ia, sa rawa vakacava li me ratou okati, na Lewe Tolu, me dua ga na Kalou?
Sa dredre me saumi taucoko na taro oqori, me macala sara. Ia, sa dua na ka sa vakamacalataki vakalailai kina, oya ga, ni ratou sa loma vata sara e na veika kecega, me vaka na lomana na le dua: sa dua vata sara na nodratou i tovo, na nodratou nanuma, na nodratou i naki, na nodratou gagadre, na nodratou loloma, na nodratou lewa: sa sega na tikina eratou sa veidre kina se sa via duidui kina na lomadrato. Joni 10: 30: Keirau sa dua bau ga kei Tamaqu. Joni 14: 9: Ko koya sa raici au, sa raici Tamaqu.

9. Eda sa nuitaka ka vakadinata ni na macala sara vei keda na ka oqo e na bula sa bera mai, se segai?
Eda sa vakadinata sara: me vaka sa kaya ko Paula e na I Korinica 13: 12, “E daidai e da sa raica me vaka na titiro e na iloilo buwawa; ia, mai muri e na vaka na veirai e na matanavotu. E daidai au sa kila vakatikina ga; ia, mai muri au na kila me vaka au sa kilai.”

VII. NA MATE KEI NA BULA SA BERA MAI.

1. Cavuta e dua na tiki ni i Vola Tabu sa tukuni vata kina na mate kei na siga ni lewa mai muri.

Iperiu 9: 27: Sa lesi me ra mate vakadua ko ira na tamata, ka me qai muri na veilewai.

2. Vakadinadinataka mai na i Vola Tabu ni da na tucake tale mai na mate koi keda kecega na tamata.

Joni 5: 28-29: Sa toro tiko mai na gauna era na rogoca kina na domona ko ira kecega mai na i bulubulu, kara na lako mai kina ko ira sa dau kitaka na ka vinaka, era na tucake tale me ra bula, ia, ko ira sa dau vakayacora na ka ca, era na tucake tale me ra lewai.

Cakacaka 24: 15: Era na tucake tale mai namate, ko ira na yalo dodonu kei ira era sega ni yalo dodonu.

3. Ko cei e na lewai keda e na gauna koya?

Ko Jisu Karisito, na Luve ni Kalou: o Koya ka a lako mai e liu ka mate mai na kauveilatai e na vukuda, ka sa tucake tale mai na mate ka lesu ki lomalagi, sai Koya e na lewai keda e na siga ni lewa mai muri.

4. Mo vakadinadinataka mai na i Vola Tabu.

Cakacaka 10: 39-42:0 Koya e ra sa vakamatea, ni ra sa vakarubeca e na dua na kau, ka sa vakaturi Koya cake na Kalou e na i ka tolu ni siga,.....sai Koya ka a lesia na Kalou me lewai ira na bula kei ira na mate.

Cakacaka 17:31: Sa lokuca oti ko Koya na siga e na lewai vuravura kina e na lewa dodonu e na liga ni tamata sa lesia ko Koya, ka sa vakadinadina oti kina ko Koya, kivei ira na tamata kecega, e na Nona vakaturi Koya cake tale mai na mate.

Maciu 16: 27: Sa na lako mai na Luve ni tamata e na i serau nei Tamana, kei ira vata kaya na Nona agilosi, e na qai sauma ko Koya vei ira na tamata yadua me vaka na nodra dui valavala.

Maciu 25: 31 – 33: Ia, ni sa lako mai na Luve ni tamata e na Nona i serau, kei ira vata kaya na agilosi kecega, e na qai tiko ko Koya e na Nona i tikotiko vakaturaga vakaiserau. Era na qai soqoni vata e na matana na lewe ni veivanua kecega. E na qai tawasei ira rua ko Koya, me vaka na i vakatawa ni sipi sa tawasei ira na sipi mai vei ira na me; ka sa na vakatikori ira na sipi e na ligana i matau, kei ira na me e na ligana i mawi.

II Koronika 5:10: Ni da na rairai, koi keda kecega e mata ni i tikotiko ni veilewai nei Karisito, me rawata na tamata yadua na i sau ni veika sa caka e na yagona, me vaka na veika sa kitaka oti ko Koya, se vinaka se ca.

5. Cavuta e dua tale na tiki ni i Vola Tabu sa vakadinadinataka kina ni na caka na veilewai vei ira na tamata vakaadua ga.

Roma 14: 10-12: Eda na tu kecega e na mata ni tikotiko ni veilewai ni Kalou. Ni sa volai tu, Sa kaya na Turaga. “Me vaka ka’ u sa bula, era na tekiduru vei au ko ira na tamata vakayadua ga; ia, na yamedra vakayadua ga sa na vakatusa Vua na Kalou.” Sa qai macala kina ni da na dui tukuni keda Vua na Kalou.

6. E na rawa beka me da vunia, se cakitaka, e na siga ni lewa, na veika e so eda sa kitaka oti e vuravura?

Sa na sega ni rawa. Dauvunau 12: 14: Ni sa na vakayacora na Kalou me lewai na cakacaka kecega, kei na veika vuni kecega, se vinaka se ca. Maciu 10: 26: Sa sega na ka vuni me na sega ni vakaraitaki se na ka tabogo me na sega ni kilai. I Koronika 4: 5: O koya gona, mo dou kakua kina ni lewa e dua na ka ni sa bera na kena gauna; mo dou wawa mada ga me lako mai na Turaga, o Koya e na vakararamataka na veika ni butobuto sa vuni tu, ka vakavotuya na i naki ni yaloda.

7. A cava e na qai yaco vei ira era kune me dodonu e na mata ni Turaga e na gauna ko ya?

Era na vakacurumi kina Nona i serau, me ra tiko vata Kaya, ka veirai Kaya, ka veiucui Kaya, ka dau qaravi Koya, ka dau reki ka marau kina, ka sega ni mudu. Joni 17: 24: I Tamaqu, au sa vinakata me ra tiko talega kei au e na vanua ka’u sa tiko kina, ko ira ko Ni sa solia vei au: me ra sa raica tiko kina, na noqu i serau ko Ni a solia mai vei au. Joni 14:3: Au sa na lako tale mai ka kauti kemudou vei au, mo dou tiko talega e na vanua ka’ u sa tiko kina. I Cesalonaika 4:17:Eda na qai tiko vata kei na Turaga ka sega ni mudu. I Joni 3:2: Oqo ga eda sa kila: ni na rairai mai ko Koya, eda na veiucui Kaya, ni da na raica na matana dina. Nai Vakatakila 7: 15-17: O koya gona, era sa tiko kina e na mata ni tikotiko vakaturaga ni Kalou, ka ra sa dau qaravi Koya e na siga kei na bogi e na Nona vale-ni-lotu; ia, ko Koya sa tiko e nai tikotiko vakaturaga, sa na vakarurugi ira e na Nona vale. Era na sega tale ni leqa e na via kana se na via gunu, ka na sega ni kati ira na siga

se duatani na katakata: ni na nodra i vakatawa na Lami sa tiko e na loma ni i tikotiko vakaturaga, ka sa na tuberi ira ki na i vurevure ni wai ni bula; ka sa na tavoya tani na Kalou na wai ni mata kecega mai na matadra. Maciu 25: 21: E vinaka, na tamata vinaka ka yalo dina: ko sa dina e na ka e vica ga; au na lesi iko mo vakatawa na ka e vuqa. Mo curu ki na marau ni nomu Turaga.

8. A cava e na yaco vei ira era kune me tawa dodonu e na siga ni lewa?

Era na biu ga mai na mata ni Turaga ki na butobuto e tautuba, era na dau tagi kina ka vakasequruquru bati, me vaka sa tukuni ena Maciu 7: 23, kei na25: 10-12 kei na tikina e 30, kei na II Cesalonaika 1: 9.

9. Sa rawa beka me da kila taucoko, se vakamatailalai, na ka sa baleta na siga ni lewa kei na bula sa bera mai kei na veika vaka?

Sega: eda sa kila vakatikina ga. Ia, sa macala sara ni na vakayacori vakadodonu na lewa, ka sa na sega ni rawa e na dua na gauna me mudu se vuki na yalo dodonu ni Kalou se naNona yalo loloma. Na i Vakatekivu 18: 25, E nasegali ni caka dodonu ko Koya sa lewa na vuravura taucoko? Malakai 3: 6, Koi au, ko Jiova, au sa sega ni veivukiyaki.

10. Sa ka vinaka me da rerevaka na mate, se segai?

Kevaka sa ka dina na noda vakabauti Jisu, sa sega ni dodonu me da rerevaka na mate. Sa dodonu ga me sa tu vei keda na yalo ka a tu vei Paula ni sa kaya, “Ia, vei au, sai Karisito na bula, ka sa yaga na mate,” ka ni sa kaya talega (ni sa voleka mai na siga e na mate kina). “Ni’u sa vakarau tu me’u liviraki, ka sa voleka mai na siga ni noqu toki yani. Au sa vala oti e na i valu vinaka, au sa ciciva oti na cere, au sa taura matua na vakabauta; ka sa qai maroro tu me noqu na i sala vakaturaga ni i valavala dodonu, o koya e na solia mai vei au na Turaga-na turaga-ni-lewa dodonu e na siga ko ya; ia, e na sega vei au duadua ga, vei ira kece talega era sa taleitaka na Nona rairai mai.” (Filipai 1: 21, II Timoci 4: 6-8). Ia, kevaka eda sa sega tu ni vakabauti Jisu se soli keda Vua, sa qai ka yaga me da rerevaka na mate, de na vakayavalati kina na lomada kei na yaloda me da biuta vakatotolo na noda i valavala ca ka vakaraviti keda vei Jisu, na i Vakabula.

11. Sa dua tale na ka me da vakasamataka e na vuku ni noda bula oqo kei na bula sa bera mai?

Oqo: ni sa sega ni dodonu me da biuta na ca ka vakabauti Jisu e na vuku walega ni kena i sau mai muri. Sa dodonu ga me da biuta na ca e na vuku ni kena ca, ka kabita na vinaka e na vuku ni kena vinaka, ka muria na sala dodonu e na vuku ni kena dodonu. Ka sa kilikili me da lomani Jisu e na vuku ni Nona lomani keda; ka me da digitaki Koya ka vakabauti Koya ka muri Koya ni sai Koya sa uasivi duadua ga e na yalo dodonu kei na loloma kei na savasava; ka me da qaravi Koya e na yalo dina kei na yalo gu e na bula oqo, me sa rawa kina me da vakabau me da Nona tamata dau veiqaravi mai lomalagi talega ka tawa mudu.

VIII. NA MATANITU NI KALOU.

1. Sa vakaevei ko ira na Jiu e na gauna i Jisu Karisito? Era sa lewai ira vakai ira, se ra vakarorogo ki na dua na matanitu tani?

Era sa vakarorogo ga ki na matanitu Vakaroma.

2. Sa bau ka ni vakacegu vei ira na nodra vakarorogo ki na matanitu ko Roma, se segai?

Sega: sa ka ni rarawa vei ira, ka ra cata vakalevu sara ka via vakalalagataki mai kina.

3. Sa dua na nodra i nuinui e baleta na ka ko ya, se segai?

Io, era sa nuitaka ni na solia e dua na nodra i vakabula na Kalou, me mai valataki ira ka vakalalagataki ira mada mai na ligadra na kai Roma, ka me qai liutaki ira tiko me ra la'ki vakamalumalumutaka na veimatanitu tani kecega, me yaco kina me ra vakarorogo vei ira na Jiu ko ira na veimataqali e vuravura taucoko.

4. Tukuna na veitiki ni i Vola Tabu Makawa e so era a dau vakadinadinataka mai kina na nodra i nuinui koya.

Taniela 2: 44, E na nodra gauna na tui ko ya sa na vakatura na Kalou ni lomalagi e dua na matanitu e na sega sara ni vakarusai rawa ka na sega ni biu tu na kena lewa me nodra na tamata tani. Ia, na matanitu ko ya, sa na vurumemeataka ka vakaotia sara na veimatanitu kecega oqori, ka sa na tu dei ga ka sega ni mudu.

Taniela 7: 27, Ia, na matanitu kei nalewa kei nakena uasivi na veimatanitu e ruku i lomalagi taucoko sa na soli ga vei ira na tamata yalo savasava era nei Koya sa cecere sara: sa matanitu tawa mudu na Nona matanitu, ka ra na qaravi Koya ka talairawarawa Vua ko ira kecega na turaga kei na nodra vanua. Ka sa vaka talega kina na i ka 72 ni Same, sa parofisaitaki kina e dua na tui Vakalou e na lewai ira na veimataqali kecega e vuravura taucoko.

5. A cava na yacana na matanitu nuitaki oqori, se na matanitu era nanuma era na vakacereceretaki kina ko ira na Jiu me ra lewai ira na veimataqali?

Na matanitu ni Kalou; ka sa vakatokai talega me matanitu vakalomalagi.

6. Sa bau vakayagataka ko Jisu na vosa oqori e na Nona vunau kei na Nona veivakavulici?

Sa vakayagataka vakalevu sara, me vaka eda kunea e na noda wilika na i Vola Tabu Vou. Marika 1: 14-15: Sa lako mai ki Kalili ko Jisu, ka sa vunautaka voli na tukutuku vinaka ni Kalou, ka kaya, "Sa yaco mai na kena gauna, ka sa voleka mai na matanitu ni Kalou: dou veivutuni, ka vakabauta na i tukutuku vinaka."

7. Sa tautauvata beka na vakasama i Jisu kei na nodra vakasama na Jiu e baleta na matanitu ni Kalou?

Sega: sa dua tani sara. A nodra vakasama na Jiu, sa vakatamata ka vakayago; na vakasama i Jisu, sa Vakalou ka vakayalo. Sa nodra i naki me ra vakalolovirataki ira na tamata tani, sa nakita ko Jisu me ra vakacereceretaki ira. Sa nodra i naki me ra vakasaurarataka na vuravura; sa nakita ko Jisu me ra qarava na vuravura. Sa nodra i naki me ra rawata na i yau vakavuravura e na nodra kovea maivei ira na tani; sa nakita ko Jisu me ra rawata na i yau vakayalo e na nodra solia vei ira na tani.

8. E vei li na matanitu ni Kalou?

Sa tiko e na lomada na matanitu ni Kalou, ka sa tiko e na keda maliwa. Luke 17: 20-21: Ni ra tarogi Koya ko ira na Farisi, se nayaco mai ni naica na matanitu ni Kalou, sa qai sauma na nodra taro ko Koya, ka kaya, A matanitu ni Kalou sa sega ni yaco mai me vaka na ka e saravi tiko; era na sega talega ni kaya, “Raica, e ke!” se “Raica e kea!” ni sa tu ga e na lomamudou na matanitu ni Kalou.

9. Vakamacalataka mada.

A matanitu ni Kalou, sai koya na Nona lewa tiko e na lomada yadua kei na noda tiko vakarorogo Vua e na yalo sa rekitaka na Nona lewa ka sa gu ni vakayacora.

10. E dua tale na ka?

Io, Ni sa kaya ko Jisu, “Sa tu na matanitu ni Kalou e na lomamudou,” sa vakayagataka kina e dua na vosa Vakirisi sa rua na kena i balebale; na i matai, e na lomamudou: na i ka rua, e na kemudou mai iwa. Ka sa macala kina ni sa tu na matanitu ni Kalou e na lomada, ka sa tu talega e na keda mai iwa.

11. Sa tiko rawa vakacava li e na keda maliwa na matanitu ni Kalou?

A kena tiko na matanitu ni Kalou e na keda maliwa, sai koya na noda dau vakarorogo Vua na Kalou ena veika kecega eda sa dui vakayacora vei ira na tani: ko ya ga na noda veinanumi, veivosaki, veituberi, veiqaravi, veivukei, veilewai, veivoli, veilasamaki, kei na veika vaka; me maroroi kina na keda maliwa me savasava ka rarama ka dodonu e na matani Kalou.

12. Ke vaka kina, sa qai lako vata ga na kena tiko na matanitu ni Kalou e na lomada kei na kena tiko e na keda maliwa, ne?

Io, erau sa bale vata ki na noda vakarorogo Vua na Kalou kei na noda vakayacora na Nona lewa e na veika kecega eda sa kitaka e na veisiga.

13. Cavuta na vosa i Paula sa vakamacalataki kina na matanitu ni Kalou.

Roma 14: 17: Sa sega ni kakana se ka ni gunu na matanitu ni Kalou; nayalo dodonu ga, kei na veisaututaki, kei na reki e na Yalo Tabu.

14. Cavuta na vosa e na masu ni Turaga sa masulaki ki na na matanitu ni Kalou.

Me yaco mai na Nomuni matanitu; me caka na Lomamuni e vuravura me vaka sa caka mai lomalagi.

15. A cava na kena i balebale?

Eda sa kerea kina Vua na Kalou me sa yaco me taucoko na Nona matanitu e vuravura: a ya ga, me ra loma vata ka yalo vata na kai vuravura kecega me ra vakarorogo ka dau veiqaravi Vua na Tamada vakalomalagi, ka dau vakabauta ka vakayacora na Nona lewa, ka dau solia kina na nodra i gu taucoko, me vakataki ira na kai lomalagi.

16. E na bau yaco me vaka kina e na dua na gauna, se segai?

Sa na yaco ga me vaka na kena parofisaitaki e na i Vakatakila 11:15: A matanitu kei vuravura ogo sa qai yaco me Nona na noda Turaga, ka nei Koya na Nona Lumuti, ka sa na lewa ko Koya ka sega ni mudu.

17. Eda na raica, koi keda, na kena vakayacori, se sega?

Eda na raica vakaidina, ka da na tiko kina, kevaka sa dina ka tu dei na noda vakabauti Jisu ka yacova na i otioti ni noda bula oqo. Maciu 25: 34: E na qai kaya na Tui vei ira ena ligana i matau, “Dou lako mai koi kemudou sa vakalougatataki mai vua na Tamaqu, mo dou rawata na matanitu sa vakarautaki me nomudou mai na kena tauyavutaki na vuravura.”

IX. NA I VAVAKOSO.

1. Tukuna e rua na vosa era sa vakayacani vata kina ko ira kecega era sa vakabauti Jisu.

Na i matai, ko ira na tisaipeli; na i karua, na i vavakoso se na i soqosoqo lewe ni lotu.

2. A cava na kena i balebale na “tisaipeli”?

Na gone vuli.

3. A cava eda sa vakatokai kina me gone vuli, kei keda kecega sa vakabauti Jisu Karisito?

Ni sa noda i tavi me da vuli Vua. Maciu 11: 29: Dou vuli vei au. Maciu 28:19: Mo dou qisi ira na lewe ni veivanua kecega me ra tisaipeli, ka vakavulici ira me ra vakayacora na veika kecega ka’u sa vakarota oti vei kemudou. Joni 13: 15: Ni’u sa qai solia vei kemudou e dua na i vakarau, mo dou kitaka me vaka ka’u sa kitaka oti vei kemudou. I Pita 2: 21: Ni sa vosota talega na Karisito na rarawa e na vukumudou, a sa laiva vei kemudou na i vakarau, mo dou muri a na we ni yavana.

4. A cava na yacana Vakirisi na i vavakoso, o ya ga na yacana ka a vakayagataka ko Jisu Karisito kei ira na i apositolo?

Na ekalesia.

5. A cava na kena i balebale dina?

Ko ira sa kacivi.

6. A cava na cakacaka eda sa kacivi kina?

Eda sa kacivi me da vakadinadinataki Jisu vei ira na tani, ka me da veitokani Kaya e na Nona cakacaka, a ya ga na veivakavulici kei na veivakabulai kei na tauyavutaka na matanitu ni Kalou e na lomadra na tamata.

7. Mo vakadinadinataka mai na i Vola Tabu.

Cakacaka 1: 8: Dounaqau i vakadinadina, I Korinica1:9: Sa dina na Kalou, o Koya sa kacivi kemudou mo dou veitokani kei na Luvena. Maciu 11:29: Dou vakataqara vei kemudou ma noqu i vua. Maciu 4: 19: A sa kaya vei rau ko Jisu.”Drau muri au mai, ka’u na qisi kemudrau mo drau gonedau ni tamata” Kolosa 4: 11: Eratou sa noqui tokani e na cakacaka ni matanitu ni Kalou.

8. Ko cei sa kena i liuliu levu na i vavakoso?

Ko Jisu ga, Maciu 23: 10: Dou kakua talega ni vakatokai me i liuliu: ni sa dua ga na nomudou i liuliu, ko Koya na Karisito.

9. A vosa vakatutauvata cava sa vakayagataka ko Paula e na nona i vola e so me vakamacalataki kina na tikina oqori?

Sa vakatautauvatataka na i vavakoso kei na yago, ka sa vakatokai Jisu Karisito me uluna. I Korinica 12: 27: Ia, koi kemudou na yago i Karisito, ka dui tikina yadua kina. Efeso 5:23: Sa ulu ni i soqosoqo lewe ni lotu ko Karisito. Kolosa 1:18: Sai Koya na ulu talega ni yago, na i soqosoqo lewe ni lotu.

10. Sa ra bau lesi e so me ra vakarorogo vei Jisu ka veivuke kaya e na cakacaka ni veiliutaki?

Sa vaka kina.

11. Vakadinadinataka mai na i Vola Tabu.

Efeso4: 11-12: Sa lesi ira e so ko Koya me ra i apositolo, ka so me ra parofita, ka so me ra tamata dau vunau voli, ka so me ra i vakatawa kai vakavuvuli: me ra ogataka na nodra vakavinakataki na yalo savasava, kei na cakacaka ni veiqaravi, kei na kena vakatataki cake na yago i Karisito. Cakacaka 14: 23: Erau sa lesia e so me nodra qase na i soqosoqo lewe ni lotu mai na veikoro yadua. Cakacaka 20: 28: Mo dou vakaraici kemudou, kei ira kecega na qele ni sipi, sa lesi kemudou kina na Yalo Tabu mo dou nodrai vakatawa, mo dou vakania na i soqosoqo lewe ni lotu ni Kalou.

12. Kevaka sa uluda vakayalo ko Jisu Karisito, ka da sa okati me tiki ni yagona, koi keda yadua sa vakabauti Koya, a cava sa macala kina e baleta na noda i tavi se noda cakacaka?

Sa vaka oqo: me vaka sa nodra i tavi na veitiki ni yagoda me dui vakatakila na lomada ka vakayacora na noda i naki, sa noda i tavi talega, oi keda sa wili tu me tiki ni yago i Jisu Karisito, me da dui vakatakila voli na loma i Jisu Karisito vei ira na tani ka dau vakayacora na Nona i naki.

13. Vakadinadinataka mai na i Vola Tabu.

II Korinica 5: 15: Sa mate ko Koya e na vukudra na tamata kecega, me ra kakua ni bula tiko me yaga vei ira ga, ko ira na bula, me ra sa yaga ga vei Koya ka a mate ka tucake tale e na vukudra.

Roma 14: 7-8: Sa sega e dua vei keda sa bula e na vukuna ga, se dua sa mate e na vukuna ga. Ia, kevaka eda sa bula, eda sa bula Vua na Turaga; kevaka eda sa mate, eda sa mate Vua na Turaga. O koya gona, se da bula, se da mate, eda sa nona ga na Turaga.

Kalatia 2: 20: Keirau sa vakoti vata kei Karisito ki na kauveilatai, ka sa sega ni koi au sa bula tiko oqo, ko Karisito ga sa bula tiko e lomaqu.

14. Ko cei sa lewe ni i vavakoso i Karisito? Koi keda walega na Lotu Wesesle?

Segai: ko ira kecekecega sa dina ka dei na nodra vakabauti Jisu Karisito, era sa lewe ni Nona i vavakoso, me vaka sa macala sara mai na i Vola Tabu Vou taucoko.

15. A cava sa noda i tavi vei ira sa sega ni Lotu Wesele, ka ra kaya ga ni ra vakabauti Jisu?

Me da kakua ni lewai ira se via vauci ira kina, me da lomani ira ga, ka doka na i valavala vinaka kecega eda sa kunea vei ira, ka segata me da veitokani ka cakacaka vata kei ira e na veika e so. Ia, me danuitaka tiko ka dau masulaka na gauna e na vakaduavatataki kina na veitaba ni Lotu

Vakarisiko, me sa vakayacori kina na Nona masu na i Vakabula sa volai tu e na Joni 17:21: “me ra dua bau kecega.”

16. Mo cavuta na vosa ni tatau nei Jisu Karisiko sa vakarota kina vei keda kecega na Nona tisaipeli, se Nona i vavakoso, me da tiko vakaveilomani.

Joni 13: 34-35: E dua na i vakaro vou au sa solia vei kemudou: mo dou veilomani me vaka ka’u sa lomani kemudou, mo dou veilomani vaka talega kina. Na ka oqo era na kila na tamata kecega ni dou sa noqu tisaipeli, kevaka dou sa veilomani tu.

X. NA SAKARAMEDE.

1. A cava na sakaramede?

A sakaramede na ka sa vakatura ka lesia ko Jisu me da dau kitaka e na yacana, mei vakatakarakara ni ka vakayalo, ka me vukei kina na noda rawata na kalougata vakayalo sa via solia vei keda na Kalou.

2. Sa vica na sakaramede?

E rua: na i matai, na papitaiso; na i karua, na i vakayakavi ni Turaga.

3. Sa caka vakacava na papitaiso?

Ni sa papitaisotaki e dua na tamata, sa kureitaki se livi na wai ki na uluna, se sa dromutaki kina ko koya, e na Yaca ni Kalou ko Tamada, kei na Luvena kei na Yalo Tabu.

4. Ko cei sa dau papitaisotaki e na gauna sa qai tekivu na nodra cakacaka na i apositolo? A cava na kena i vakarau?

Sa kena i vakarau e na gauna koya me ra papitaisotaki ko ira sa veivutuni ka vakabauti Jisu.

5. Sa qai vakaevei na nodra papitaisotaki na gone lalai? Sa bau ka ga ni gauna oqo?

Segai: sa dau caka ka dede, ka sa via macala ni sa tekivu e na nodra gauna na i apositolo, me vaka eratou a papitaisotaki vata na lewe ni vale nei Litia, ka vaka talega kina na nona lewe ni vale na i vakatawa ni vale-ni-veivesu mai Filipai, kei iratou na lewe ni vale nei Sitifana. (Cakacaka 16, na tikina e 15 kei na tikina e 33, kei na I Korinica 1: 16).

6. A cava sa rairai dodonu kina me ra papitaisotaki na noda gone lalai?

Ni sa lomani ira na gone lalai ko Jisu, ka sa vinakata me ra kau Vua me vakalougatataki ira ko Koya, me vaka sa tukuni e na Marika 10: 13-16.

7. A cava na i balebale vakayalo ni nodra papitaisotaki?

Na i matai: Sa vakaraitaki kina ni ra sa sega ni noda dina, era saNona ga na Kalou.

Na i karua: Sa vakaraitaka kina ni sa yaga sara me ra maroroi me ra savasava vakayalo e na nodra bula taucoko.

Nai katolu: Sa vakaraitaki kina ni ra sa qai vakabau ka wili me ra tisaipeli i Jisu Karisiko, me ra na vulica mai Vua (ni da sa tuberi ira kina) na i tovo dodonu kei na lotu dina.

8. E so era nanuma, kevaka sa mate e dua na gone lailai ka sa sega mada ni papitaisotaki, e na qai sega ni curu rawa ki lomalagi. Sa dina na nodra vakasama ko ya, se segai?

Sa sega sara ni dina. Sa dredre me kune e na i Vola Tabu e dua na i vakavuvuli vaka ko ya; ka sa sega ni lako vata kei na loloma ni Kalou, se na Nona dodonu, se na i vakavuvuli i Jisu Karisito na Luvena.

9. Sa qai yaga vakacava li na nodra papitaisotaki?

Ni sa vakauqeti kina na lomada me da maroroi ira vakavinaka, vakayalo ka vakayago talega, ka me da solia na noda i gu me da tuberi ira e na sala dodonu ka vagolea na yalodra vei Jisu Karisito.

10. A cava nai vakayakavi ni Turaga?

Na i vakayakavi ni Turaga na noda kana madrai ka gunu waini me i vakananumi ni Nona soli Koya me mate e na vukuda mai na kauveilatai: ni da sa okata na madrai me i vakatakarakara ni yagona, kei na waini me i vakatakarakara ni Nona dra, me vaka sa tukuni e na Maciu 26: 26-29 kei na I Korinica 11: 23-26.

11. A cava na kena i balebale vakayalo?

Sa i vakananumi ni Nona mate e na vukuda; ka sa i vakatakilakila ni Nona bula tiko; ka sa kena i vakadinadina ni na lako tale mai ko Koya. I Komica 11: 26, E na gauna kecega dou sa kania kina na madrai oqo, ka gunuva na bilo oqo dou sa vakatakila kina na Nona mate na Turaga ka yacova na Nona lako mai.

12. A cava na kena vakayalo vei keda?

Kevaka eda sa kana ka gunu kina e na yalo vakabauta, ka vakasamataka tiko na kena i balebale, eda sa veitorovi kina kei Jisu Karisito ka sa tubu kina na noda veiyaloni se veitokani kaya. Sai koya sa kaya kina ko Paula, e na I Korinica 10: 16: “A bilo ni veivakalougatataki eda sa lotutaka, sa sega li ni ka sa noda vata kina na dra i Karisito? A i buli madrai eda sa dovia, sa sega li ni ka sa noda vata kina na yago i Karisito?”

13. Ni sa caka na i vakayakavi ni Turaga, sa bau vakacabori tale kina na yagona, ka livi tale na Nona dra, me sorovaki tale kina na noda i valavala ca, me vaka era vakatavuvulitaka ko ira e so?

Sa sega ni vaka kina: ni sa tukuni vakamacala sara e na i Vola Tabu ni sa vakacabori vakadua ga na yago i Jisu Karisito (a ya ga, ni sa vakacabori Koya vakai Koya), ka sa sega ni yaga me vakacabori tale. Rai ki na Roma 6:10, kei na Iperiu 7: 27, kei na na vosa oqo: Ia, na lewa oqo, eda sa vakasavasavataki kina ni sa vakacabori vakadua ga nayago i Jisu Karisito. Ia, ko ira kecega na bete, era satu ka cakacaka e na veisiga, ka vakacabora wasoma na i soro ga ko ya sa sega ni kautatani rawa na i valavala ca; ia, ko Koya oqo, ni sa vakacabora oti na i soro e dua ga, me yaga ki na veigauna kecega sa vo tu yani, sa qai tiko sobu e na liga i matau ni Kalou. (Iperiu 10: 10 - 12).

14. Sa dodonu me soli vei cei na i vakayakavi ni Turaga?

Vei ira kecega era sa vakabauti Jisu Karisito me nodra Turaga ka i Vakabula.

15. Sa dodonu me dau caka wasoma na i vakayakavi ni Turaga, se segai?

Sa dodonu me dau caka wasoma, me vakavotui wasoma kina ki na lomada na loloma levu ni ni noda Turaga, ko Jisu Karisito, ka me vakayavalati kina na lomada me da lomani Koya ka me da sa veilomani talega, me vaka na Nona vosa vei ira na Nona tisaipeli e na bogi ka a tauyavutaka kina ko Koya na sakaramede oqo, “E dua na i vakoro vou au sa qai solia vei kemudou, mo dou veilomani: me vaka ka’u sa lomani kemudou, mo dou veilomani vaka talega kina.”

XI. NA I VOLA TABU

1. Sa wase vakacava na i Vola Tabu?

Sa wase rua: ni sa tu kina na i Vola Tabu Makawa (se na Veiyalayalati Makawa) kei na i Vola Tabu Vou (se na Veiyalayalati Vou).

2. Tukuna vakalekaleka na kena volai.

Na i Vola Tabu Makawa, sa volai e liu, ni sa bera ni lako mai ki vuravura ko Jisu Karisito. Sa volai taumada e na vosa Vakaperiu, sai koya ga na nodra vosa na Jiu. Na i Vola Tabu Vou, sa volai e muri, ni sa lesu oti ki lomalagi ko Jisu Karisito. Sa volai taumada e na vosa Vakirisi (sai koya na vosa sa kilai levu mai na vei vanua ena gauna koya); e dina ga, era nanuma eso ni sa volai taumada e na nodra vosa na Jiu na kosipeli e va ka qai vakadewataki ki na vosa Vakirisi. •

3. A cava sa tukuni e na i Vola Tabu Makawa? Mo tukuna vakararaba ga.

Sa tukuni kina na Nona vakatakilai koya na Kalou kivei ira na Jiu (sai ira ka a digitaka na Kalou me vakatakilai Koya ki vuravura), kei na Nona vakarautaki ira tiko ki na Nona lako mai na i Vakabula.

4. E vica na i vola sa koko vata e na Vola Tabu Makawa?

E tolusagavulu-ka-ciwa.

5. A cava sa tukuni e na i vola sa yacana na i Vakatekivu?

Na kedrau i vakatekivu na lomalagi kei na vuravura; na kedra i vakatekivu na tamata; na kena i vakatekivu na i valavala ca; na kena i vakatekivu na veivakabulai; na kena i vakatekivu na mataqali sa digitaka ko Jiova (ko ira na Jiu, se na kawa i Isireli); kei na i vakatekivu ni nodra tiko mai Ijipita.

6. A cava sa tukuni e na Lako Yani?

A nodra tiko vakabobula na Jiu mai Ijipita, kei na nodra vakalalagataki mai kina e na kaukauwa ni Kalou, kei na nodra biuta na vanua ko ya me ra la’ki taukena ko Kenani.

7. A cava sa tukuni e na Vunau ni Soro (se na Lawa ni Soro)?

Na lawa se na i vakarau, sa baleta na nodra vakacabo i soro Vua na Kalou.

8. A cava sa tukuni e na Tiko Voli?

A nodra tiko voli mai na Lekutu, kei na ka sa yaco kina, ni ra se bera ni yaco kina vanua yalataki.

9. A cava sa tukuni e na i Vakaruā?

Na vunau ka a tauca ko Mosese, na nodra i Liuliu levu, se na nona vosa ni tatau vei ira sa qai yaco ki na i yalayala kei Kenani.

10. A cava sa vakatokai kina na i vola koya me i vakaruā?

Ni sa vakaruataki se tukuni tale kina na i vakaro e so ka a soli oti vei ira e liu.

11. A cava sa tukuni e na i vola kei Josua?

Na cakacaka nei Josua, na nodra i liuliu levu ka a sosomitaki Mosese. Sa vakamacalataka kina na nona vakacurumi ira kina vanua yalataki (ko Kenani), kei na nodra veivala kei ira na mataqali era tiko kina.

12. Vakamacalataka vakalekaleka na Kedra i Tukutuku na Dau Veilewai.

Na i vola oqori sa tukuni kina e vica na drau na yabaki sa tarava na mate i Josua. E na gauna balavu koya e ra dau lako sese, ko ira na Jiu (se ko ira na Isireli); era sa dau biuta na Kalou dina ka la'ki qaravi ira na kalou tani; ka sa dau yacovi ira kina na leqa kei na rusa, ni ra sa dauvakacacani ka vakasaurarataki mai vei ira na nodra meca eso. Ia, ni ra sa veivutuni, sa qai vakatura ko Jiova e dua na turaga, se na dau veilewai, me vakabulai ira mai vei ira na meca. Sa vaka kina vakavuqa e na gauna balavu koya, ka yacova na gauna i Samuela.

13. Sa vakaevei na i vola e rua sa vakatokai na i vola i Samuela?

Sa tukuni kina e dua na parofita levu, a yacana ko Samuela sa vakatura ko Jiova e na i otioti ni nodra gauna na Dau Veilewai, me vakaduavatataki ira na Isireli, ka tuberi ira e na sala Vakalou. Ka sa tukuni talega kina na i matai ni nodra tui, kei na kena i ka rua, a yacadrau ko Saula kei Tevita.

14. Sa vakaevei na kedra i vola e rua na Tui?

Sa volai kina na kedra i tukutuku na Isireli mai na gauna i Solomoni, na luve i Tevita, ka yacova na gauna i Setekaia sai koya na i otioti ni nodra tui.

15. A cava na kena balavu na gauna koya?

E va beka na drau na yabaki.

16. Sa vakaevei na i vola e rua sa vakatokai na Veika sa Caka e na Veigauna?

Sa lako vata kei na Vola i Samuela kei na kedra i Vola na Tui. Ia, sa tukuni vakalevu kina na cakacaka vakabete e na gauna ko ya.

17. Mo tukuna e dua na ka vinaka ka rogo levu sa kitaka ko Solomoni, na luve i Tevita.

Sa tara e dua na vale-ni-lotu levu mai Jeruisalemi, sa yacana na vale-ni-soro.

18. Sa tamata vinaka ko Solomoni, se segai?

E na i vakatekivu ni nona tiko vakatui, sa i valavala vinaka, ka dau vakayacora na lewa dodonu, ka sa loma vuku talega. Ia, e muri sa qai cala vakalevu ko koya, ni sa la'ki vakawati kei ira na yalewa ca e so, ka ra sa vagolea tani na yalona mai Vua na Kalou dina kivei ira na kalou tani, ka sa biuta kina ko Solomoni na sala dodonu kei na i valavala savasava. E dua tale na ka: sa vakasaurarataki ira na tamata ko Solomoni, ka vakabibitaka na nodra i colacola, ka sa mani tubu kina na nodra via vuki tani.

19. Tukuna na ka levu sa yaco ni sa qai mate ko Solomoni.

Ni sa mate ko Solomoni, era sa qai bese ni vakarorogo vua na luvena (ko Riopoama na yacana) ko ira na lewe vuqa, ka ra vuki tani ka bulia e dua na tamata, a yacana ko Jeropoama, me nodra tui. E dina, sa rua na mataqali (ko ira na kawa i Juta kei ira na kawa i Penijamini) era sa sega ni vuki tani: era sa vakabauti Riopoama ga me nodra tui. Ia, na mataqali e tini sa vo, era sa biuti Riopoama ka muri Jeropoama. Na ka oqo, sa wase rua kina na matanitu, ka sa sega ni rawa e na dua na gauna me vakacokovatataki tale. Ko ira na mataqali e tini, era sa vakatokai na matanitu i Isireli, se na matanitu vakanoca; ko ira na mataqali e rua sa sega ni vuki tani, era sa qai vakatokai na matanitu i Juta, se na matanitu vakasauca.

20. Tukuna na ka sa yaco e muri ki na matanitu i Isireli.

Ko ira na tui era lesi vakaveitarataravi kina, era tamata ca kece: era vuki tani mai Vua na Kalou dina, ka la'ki muri ira na kalou vakailasu eso. Ka ra vaka talega kina ko ira na lewe ni vanua. E dina, era kabi tu vei Jiova ko ira eso, ia, ko ira na lewe vuqa, “era sa biuta na Nona i lesilesi, kei na Nona veiyalalayati ka a ia ko Koya kei ira na nodra qase, kei na Nona vunau ka a vakaroti ira kina; a ra sa muria na ka lialia, ka yaco kina me ra lialia, ka muri ira na veimatanitu sa vakavolivoliti ira, o ira ka a vakaroti ira kina ko Jiova, me ra kakua ni cakacaka me vakataki ira. A ra sa biuta na i vakaro kecega i Jiova na nodra Kalou, ka vakawaicalataka ka bulia me nodra e rua na luve ni pulumakau, ka cakava na kalou yalewa ni veikau, ka cuva kina kalokalo kecega mai lomalagi, ka qaravi Peali. A ra sa dui vakacabori ira na luvedra tagane kei na luvedra yalewa e na loma ni bukawaqa, a ra sa taroga na rairai, ka caka i sausau, ka volitaki ira me ra caka ca e na mata i Jiova.” (II Tui 17: 15-17.) Ena gauna eso sa tala vei ira ko Jiova eso naparofita, me vakataki Ilaijia kei Ilaisa kei Jona kei Emosi kei Osea, me vakasalataki ira; ia, e ra sa bese ni vakarorogo kina, ka ra kabita matua na nodra i valavala ca. Ia, ni sa mani sivi e rua na drau na yabaki ka vakacaca, sa qai lako mai na nodra mataivalu na kai Asiria, ka vakarusa na nodra veikoro, ka vakamatei ira na lewe vuqa, ka ra qai kauti ira vakabobula na kena vo kina vanua ko Asiria. E ra lewe lailai ga e ra tiko ga mai na nodra vanua, ka lewe lailai talega era lesu kina e muri.

21. Tukuna talega na ka sa yaco ki na matanitu e Juta.

E so vei ira na kena tui, era a yalo dina tu vei Jiova, ka dau muria na sala dodonu. Ia, era lewe levu era tamata ca ga me vakataki ira na tui Isireli, ka ra sa kauti ira sese na lewe ni vanua. Sa tala vei ira ko Jiova na parofita e so, me vakataki Aisea kei Maika kei Sefanaia kei Jeremaia kei Apakuki; ia, ko ira na lewe vuqa, era bese ni vakarorogo vei iratou. Ia, e muri, ni sa sivi e 134 tale na yabaki mai na gauna era a kau vakabobula kina na mataqali e tini, era sa qai kau vakabobula vaka talega kina na mataqali e rua.

- ko ira na kawa i Juta kei ira na kawa i Penijamini,
- ka ra sa laki tiko vakabobula mai Papiloni.

22. E vica na yabaki na dede ni nodra tiko mai Papiloni?

E vitusagavulu.

23. Sa bail dua na parofita sa tala vei ira ko Jiova e na gauna ko ya, se segai?

Sa dua, a yacana ko Isikeli, ka sa volai tu na nona vunau e na i Vola Tabu Makawa. E via macala talega ni sa dua tale na parofita levu mai Papiloni, ka sai koya sa cokovata na nona vunau kei na i vola i Aisea, tekivu mai na i ka 40 ni wase ka yacova na kena i otioti. Ia, koi rau oqo, erau sa tukuna vei ira na tamata na loloma i Jiova, ka tukuna talega ni na vakasukai ira ko Koya ki na nodra vanua dina.

24. Tukuna e dua tale na ka levu erau a vosa kina vei ira mai Papiloni.

E rau a vosa talega ka baleta na Mesaia, a ya ga na Karisito se na i Vakabula e na lako mai vuravura me vakabulai ira na kai vuravura mai na nodra i valavala ca. Na i karua ni parofita, sa parofisaitaka ni na mate na i Vakabula me colata na noda i valavala ca, me vaka sa tukuni e na Aisea 53. Ia, koi rau ruarua, erau a vosa talega e baleta na veika e so sa sega tu ni yaco, me vaka na gauna e na roboti vuravura taucoko kina na matanitu ni Kalou ka ra na lotu dina ka i valavala dodonu ko ira kecega na tamata.

25. Sa bau yaco na ka erau a parofisaitaka e baleta na nodra lesu na Jiu kina nodra vanua?

Sa yaco.

26. Vakamacalataka na kena i lakolako.

A nodra tui na kai Perisia, a yacana ko Sairusi, sa la'ki veivaluti kei ira na kai Papiloni, ka vakamalumulumutaki ira, ka vakacokovatataka na nodra vanua kei na nona matanitu. Sa qai vakayavalati koya ko Jiova me bau lomani ira na Jiu era tiko mai Papiloni, ka sa qai lewa ko koya me ra vakalalagataki me rawa kina me ra lesu ki na nodra vanua dina. E ra sa marau vakalevu kina, ko ira na Jiu, ka ra biuti Papiloni ka lesu ki na nodra vanua; e dina, eso vei ira era sega ni via lesu kina, ka ra digitaka me ra sa tiko ga mai Papiloni.

27. Ni ra sa lesu oti ki na nodra vanua dina, sa qai tala e so tale na parofita vei ira ko Jiova, se segai?

Sa tala vei ira e so na parofita, a yacadratou kc Akeai, ko Sakaraia, ko Opeteia, ko Malakai. Ka sa dua tale na tamata yalo dodonu sa lesia ko Jiova e na gauna koya me vukei ira na Jiu e na nodra tauyavutaka tale na nodra matanitu, sa yacana ko Niemaia Sa sega ni okati me parofita ke Niemaia: ia, sa gauna vata kei na parofita ko Malakai, ka sa yalo dina sara vei Jiova, ka sa tokona na nodratou cakacaka na parofita.

28. Ni sa parofisai tiko ko Malakai, sa vo e vica na drau na yabaki me qai lako mai ki vuravura ko Jisu Karisito?

E 444 beka na yabaki.

29. Tukuna vakalekaleka na veiivola sa cokovata e na i Vola Tabu Vou.

Na Kosipeli se i Tukutuku Vinaka e va; a nodra Cakacaka na i Apositolo: na i vola e 13 ka a vola ko Paula; na i vola vei ira na Iperiu; na i vola ka vola ko Jemesa: na i vola e rua ka a vola ko Pita: na i vola e tolu ka a vola ko Joni; na i vola ka a vola ko Juta; na i Vakatakila. A kena levu taucoko, e 27.

30. A cava e tukuni e na kosipeli e va?

Na i tukutuku kei Jisu Karisito, na Luve ni Kalou, a Nonasucu, a Nona cakacaka, a Nona i vakavuvuli, a Nona mate mai na kauveilatai e na vukuda na tamata, a Nona tucake tale mai na mate.

31. A cava sa tukuni e na i vola sa yacana na Cakacaka?

Na lesu tale nei Jisu Karisito ki lomalagi; aNona solia na Yalo Tabu ni Kalou vei ira na Nona tisaipeli; a nodra cakacaka na i apositolo kei ira tale e so era veitokani kei ira, aya na nodra vunautaka voli na i tukutuku vinaka kei na nodra tauyavutaka na Lotu Vakarisito mai na veivanua e vuqa.

32. Ko cei ka a vola na i vola ko ya?

Ko Luke; sai koya ka a vola talega na i ka tolu ni kosipeli.

33. Ko cei sa tukuni vakalevu kina na nona cakacaka?

Ko Paula.

34. Sa vakaevei na i valavala i Paula, kei na nona cakacaka, ni sa bera ni vakabauta na Lotu Vakarisito?

Sa gu sara e na nodra lotu na Jiu, ka sa solia na nona i gu me vageavutaka na Lotu Vakarisito. Ia, sa nanuma ni sa vinaka ka dodonu e na mata ni Kalou me sa kitaka vaka kina ko koya. Sa yaco me vaka na vosa i Jisu: “E ra na nanuma kina, ko irayadua sa vakamatei kemudou, ni ra sa qarava kina na Kalou.” (Joni 16:2)

35. E vei na wase ni i Vola Tabu sa tukuni kina na nona saumaki mai ki na Lotu Vakarisito?

Na Cakacaka, a kena wase e 9. Kasa tukuni talega ena kena wase e 22, kei na wase e 26.

36. Sa qai vakaevei na i valavala nei Paula kei na nona cakacaka ni sa saumaki oti mai ki na Lotu Vakarisito?

Sa sega ni lailai sobu kina na nona i gu, sa tubu ga me levu cake tale; ia, sa qai soli taucoko na nona i gu me vunautaki Jisu kivei ira na Jiu kei ira talega na veimataqali mai na vei vanua, ka me tubu kina na Nona vakarokorokotaki na Karisito kei na Nona matanitu.

37. Mo tukuna e dua na wase ni i Vola Tabu sa tukuna vakamacala kina ko Paula na nona taleitaka na Lotu Vakarisito kei na nona soli koya taucoko me nei Karisito.

A nona i vola vei ira na kai Filipai, na kena wase e 3.

38. Cavuta na i ka vitu ni tikina kei na kena ka walu.

Ia, na veika ka’u taleitaka e liu sa vaka me yali vakadua vei au me noqu kina na Karisito. Io: au sa okata ga me yali vakadua vei au na ka kecega, ni sa uasivi cake kina na veikilai kei Karisito Jisu na noqu Turaga; ka savakayalia vei au, e na vukuna ga, na ka kecega, ka’u sa okata me benu walega, meu rawai Karisito kina me noqu.

39. Sa qai nanuma beka ko Paula ni sa ka ca na Lotu Vakajiu?

Sega: sa nanuma ga ni sai koya na kena tauyavu na Lotu Vakarisito, ka sa dodonu kina me ra goleva na Lotu Vakarisito ko ira na Jiu me vakayacori kina na i naki dina ni nodra lotu. Cakacaka 26:22: Ni'u sa rawata na veivuke sa mai Vua na Kalou au sa vakadinadina tiko vei ira era lalai kei ira talega era lelevu, ka sa sega na ka tani ka'u sa kaya, ko ya ga era a tukuna na parofita kei Mosese e na yaco mai.

40. Sa vaka talega ko ya na i vakavuvuli i Jisu, se segai? Sa vaka kina. Maciu 5: 17:

Dou kakua ni nanuma ni'u sa lako mai me'u bokoca na lawa se na nodra i vakavuvuli na parofita. Au sa sega ni lako mai me'u bokoca, me'u vakayacora ga.

41. Tukuna e dua na i vola sa bale taucoko ki na tikina oqori, a ya ga ni sa vakayacori, e na Lotu Vakarisito, na kena i naki na Lotu Vakajiu.

Na i vola vei ira na Iperiu.

42. Ko cei ka a vola na i vola ko ya? Ka sa volai vei cei?

Sa sega ni macala se ko cei ka a vola; ia, sa macala sara ni sa vakavuna na Yalo Tabu. Sa volai vei ira na Iperiu, sai ira ga na Jiu; ia, sa yaga talega vei keda e daidai.

43. Mo tukuna vakalekaleka na lewena.

Sa vakamacalataki kina na nodra veiwekani na Lotu Vakajiu kei na Lotu Vakarisito. Sa tukuni vakalevu kina na nodra vale-ni-soro na Jiu kei na kena i yaya, kei na nodra cakacaka na bete ni ra sa dau vakacabo i soro e na veisiga. Sa qai vakaraitaki ni sa i vakatakarakara walega na veika kecega oqori, ka sa vakatakarakaratiki kina ko Jisu Karisito kei na i soro dina sa vakacabora ko Koya ni sa soli Koya me mate e na vuku ni noda i valavala ca.

44. Mo tukuna na kena veitarataravi dina na veiivola ka a vola ka Paula, mai na i vola ka a vola e liu ka yacova na i vola ka a vola e muri sara.

Na i matai ni i vola vei ira na kai Cesalonaika, kei na kena i ka rua; na i matai vei ira na kai Korinica, kei na kena i ka rua; na i vola vei ira na kai Roma, Kalatia, Efeso, Filipai, Kolosa; na i vola vei Filimoni; na i matai ni i vola i Timoci; na i vola vei Taito; na i ka rua ni i vola vei Timoci.

45. A cava na ka sa vakabibitaka e na i vola ka a vola ko Jemesa?

Na cakacaka, se na i valavala, sa veiganiti kei na vakabauti Jisu. Sa vakaraitaka ko Jemesa ni sa ka wale na noda lotu, kevaka eda sega ni vakadinadinataka na noda vakabauta e na noda i valavala kei na noda cakacaka.

46. Sa bau lako vata na i vakavuvuli ko ya kei na i vakavuvuli i Jisu Karisito kei na i vakavuvuli talega i Paula?

Sa lako vata ga: me vaka sa kaya ko Jisu, sa kilai na kau kecega e na vuana (Luke 6:44); ka sa kaya ko Paula, ni sa vakabulai keda na Kalou, e na vuku i Jisu Karisito, me da sa ia na i valavala vinaka (Efeso 2:10)

47. A cava sa vakabibitaki e na veiivola i Joni?

Na loloma. Sa tukuna ko Joni ni sa loloma na Kalou, ka sa dodonu kina me da lomani Koya ka me da tiko vakaveilomani: ia, nanoda loloma me sa vakadinadinataki mada e na noda yalo savasava kei na noda dau vukei ira era leqa.

48. A cava na tikina sa vakabibitaka ko Pita e na nona i vola e rua?

Me da segata tiko me da yalo savasava, ka me tubu cake tiko na noda veikilai kei Jisu Karisito kei na noda veilomani kaya.

49. Sa vakaevai na i vola sa yacana na i Vakatakila? Ko cei ka a vola?

Sa vola ko Joni.

50. Vakamacalataka vakalekaleka na kena volai.

Sa cata na Lotu Vakarisito na tui Roma, ka sa cudru sara kina, ka sa segata me vaeavutaka. Sa qai lewa ko Koya me sa vesu ko Joni, ni sai koya sa liutaka tiko na veiivavakoso eso mai Esia. Sa qai tauri vesu kina ko Joni, ka sa biu ki na dua na yanuyanu lailai, a yacana ko Patimo, me tarovi kina na nona cakacaka vakaitalatala. Ia, ni sa tiko mai kea ko Joni, sa qai vola na i vola sa yacana na i Vakatakila.

51. A cava beka na nona i naki ni sa vola na i vola ko ya?

Sa rairai ni sa nona i naki me vagumatuataka kina na yalodra na lewe ni lotu mai Esia, me ra kakua ni rere se taqaya se via biuta na lotu e na vuku ni nodra vakacacani. Sa nakita talega me vakasalataki ira kina me ra kakua ni via goleva na i vakavuvuli vou ka lasu e so era sa rogoca mai vei ira na tamata e so, ka me ra kakua ni batabata mai se yalo vakavuravura, me ra dina ga ka yalo gu e na nodra vakabauti Jisu Karisito kei na nodra vakadinadinataki Koya vei ira na tani.

52. Sa bau macala sara vei keda e daidai na veika kecega sa volai tu e nai vola ko ya?

E sega. E so na ka sa volai kina, sa volai vakavuni ga ka sa vaka na i vakatakarakara. Ia, sa sega ni dredre vei ira na lewe ni lotu mai Esia e na gauna ko ya me ra kila na kena i balebale, ni sa tu vei ira na kena i vakamacala.

53. A cava sa volai vakavuni kina, se vakaivakataka- rakara, na i vola ko ya?

De sa vaka oqo: Sa nanuma ko Joni de ra na wilika beka na nona i vola ko ira e so na meca ni lotu, ka ra na cudru kina e na vuku ni veika e so sa volai kina e baleti ira se baleta na tui Roma, a ya ga kevaka sa volai vakamacala: ka ra na qai vakalevutaka kina na nodra vakacacani ira na lotu. Ia, kevaka sa volai vakavuni ga, e na qai sega ni macala vei ira na meca, ni sa sega ni kilai vei ira na kena i vakamacala; era na qai nanuma me ka wale, se ka lialia beka, na i vola ko ya, ka ra na sega ni cudru kina vei ira na i vavakoso.

54. Sa yaga vei keda e daidai na i Vakatakila, se segai?

Sa yaga vei keda kevaka eda sa goleva vakararaba ga na kena i vakavuvuli. Sa na rawa me da vakasalataki ka vakayavalati kina, me da dina tu vei Jisu Karisito, ka veitalia na leqa sa yacovi keda se na nodra kaukauwa na meca ni lotu, ni da sa kila tu ni na vakayacori, e na kena gauna, na ka levu sa parofisaitaki e na i vola oqo, a ya ga, ni na yaco na matanitu kei vuravura me Nona na noda Turaga, ka sa na lewa ko Koya ka sega ni mudu. (Wase e 11, t. e 15.)

55. Mo tinia na noda veivosaki oqo e na nomu cavuta na vosa i Paula e na II Timoci 3: 15-17 sa tukuni kina na kena yaga vei keda na i Vola Tabu taucoko.

Ko sa kila na i Vola Tabu ni ko a gone ka yacova mai na siga oqo, oqori na i vola sa vakavukui iko rawa me nomu na vakabulai sa rawa e na vakabauti Jisu. Ia, na i vola kecega sa ceguvi mai Vua na Kalou, sa yaga kina veivakavulici, kei na vunauca na ca, kei na veivakadodonutaki kei na vakamacalataka na i valavala dodonu: me taucoko kina na tamata n i Kalou, ka me vakarautaki sara ki na cakacaka vinaka kecega.

XII. NA LAWA.

1. Sa cavuti wasoma e na i Vola Tabu Vou na “lawa” se na “vunau”. A cava na kena i balebale?

E na tikina e so, sa bale vakararaba ki na i matai ni i vola e lima e na i Vola Tabu Makawa, mai na i Vakatekivu ka i vakaro sa volai tu kina.

2. E a solia vei cei na lawa, me ra vakarorogo kina?

Vei ira na Isireli (ko ira na Jiu).

3. Sa qai vakaevei koi keda sa vakabauti Jisu? eda sa vauci e ua lawa, se segai?

Eda sa sega ni vauci kina.

4. Vakadinadinataka mai na i Vola Tabu.

Roma 6:14: Dou sa sega ni tiko e na ruku ni lawa dou sa tiko ga e na ruku ni loloma.

5. Sa bau vaka oqori li na i balebale dina ni kena vosa Vakirisi?

Sa vaka kina: sa volai tu ni da sa sega ni tiko e na ruku ni lawa; ia, na kena i vakamacala, eda sa sega ni vakarorogo kina se vauci kina.

6. Cavuta e so na tiki ni i Vola Tabu sa vakadinadinataki kina ni da sa sega ni vauci tu e na lawa se vakarorogo kina. Ia, mo muria sara kina na kena vosa Vakirisi.

Roma 7:4: Dou sa mate ki na lawa e na vuku ni yago i Karisito.

Roma 7:6: E na gauna oqo eda sa vakalalagataki'oti tu mai na lawa, ni da sa mate ki na ka sa vauci keda e liu.

Kalatia 3: 23-25: Ia, ni a sega tu ni yaco mai na vakabauta, eda a vakaraici tiko e na ruku ni lawa, ka sogolati tiko me yaco mada mai na vakabauta e na vakatakilai e muri. O koya gona, sa yaco kina na lawa me noda i vakatwa me tuberi keda kivei Karisito, me da qai vakadonui e na vuku ni vakabauta. Ia, ni sayaco mai na vakabauta, eda sa qai sega ni tiko e na ruku ni i vakatawa.

Kalatia 5:18: Kevaka sa tuberi kemudou na Yalo Tabu, dou sa sega ni tiko e na ruku ni lawa.

7. Sa qai vaka beka evei na vosa i Jisu, e na Maciu 5: 17-19? Sa kaya kina: “Dou kakua ni nanuma ni’u sa lako mai me’u bokoca na lawa, se na nodra i vakavuvuli na parofita: au sa sega ni lako mai me’u bokoca, me’u vakayacora ga. Ni’u sa kaya vakaidina vei kemudou, E na takali mada ko lomalagi kei vuravura, ia, e na sega ni takali mai na lawa e dua na mata-ni-vola lailai se dua na tikina lailai sara, ka malua me yaco mada na veika kecega. O koya gona, e na vakatokai kina me lailai sara e na matanitu vakalomalagi ko koya yadua e na basuka e dua na i vakaro oqo sa lailai sara, ka vakatavuvuli vaka kina vei ira na tamata; ia, ko koya yadua e na kitaka na veiivakaro oqo, ka vakatavuvulitaka, sa na vakatokai me levu e na matanitu vakalomalagi.” Ka sa kaya talega ko Paula, e na Roma 3:31, “Eda sa qai vakatawayagataka beka na lawa e na vuku ni vakabauta? E sega sara: eda sa vakataudeitaka ga na lawa.” Sa lako vata rawa vakacava li na vosa e rua oqori kei na vosa e so ko sa cavuta oti e baleta na noda vakalalagataki mai na lawa?

A kena i vakamacala sa volai tu e na Roma 7:6: Sa kaya oti kina ko Paula, “E na gauna oqo eda sa vakalalagataki oti tu mai na lawa, ni da sa mate ki na ka sa vauci keda e liu,” ka sa qai vakaikuritaki e na vosa oqo. “O koya gona, eda sa vei qaravi kina e na sala vou ni yalo, ka segai e na sala makawa ni mata-ni-vola. “Sa kena i vakamacala ko ya: koi keda sa vakabauti Jisu, sa sega ni noda i tavi me da qarava na Kalou me vaka na mata-ni-vola ni lawa, me vaka ga na kena yalo: eda sa vakalalagataki mai na kena mata-ni-vola; ia, eda sa vakarorogo tu ki na kena yalo, ka da sa vauci se tuberi kina.

8. Ni bera na noda vakasamataka tale nai vakamacala oqori, me da rogoca mada na i vakaro bibi e tini sa volai tu e na Lako Yani 20 kei na i Vakarua 5. Ia, mo cavuta mada (vakalekaleka ga) na i vakaro e va sa baleta na noda i tavi Vua na Kalou.

Koi au ko Jiova na nomu Kalou: me kakua vei iko na kalou tani, koi au duadua ga.

Mo kakua ni cakava vei iko na matakau ceuceu, se dua na i vakatakarakara ni dua na ka, mo cuva kina se qarava.

Mo kakua ni cavuta wale na yaca i Jiova na nomu Kalou.

Mo nanuma na siga ni vakacegegu, mo vakatabuya. E ono na siga mo dau cakacaka kina ka kitaka kina na nomu cakacaka kecega; ia, na i ka vitu ni siga sa siga ni vakacegegu vei Jiova na nomu Kalou.

9. Cavuta talega na i vakaro e ono sa baleta na noda i tavi vei ira na tamata.

Mo vakarokorokotaki rau na tamamu kei na tinamu. Mo kakua ni vakamatea e dua na tamata.

Mo kakua ni ia na veibutakoci.

Mo kakua ni butako.

Mo kakua ni beitaka vakailasu na kai nomu.

Mo kakua ni kocova na ka sa nona na kai nomu.

10. Cavuta e rua na i vakaro bibi sara sa sega ni volai e na i vakaro e tini, ia, sa vakatakilai vakamacala kina na kena yalo.

Na i Vakarua 6:5 kei na Marika 12: 30: Mo lomani Jiova na nomu Kalou e na lomamu taucoko kei na yalomu taucoko kei na nomu vakanananu taucoko kei na nomu kaukauwa taucoko. Na Lawani Sorol9: 18 kei na Marika 12:31: Mo lomana na kai nomu me vaka ko sa lomani iko.

11. Cavuta e rua tale na vosa i Jisu Karisito sa lako vata sara kei na i vakaro “mo lomana na kai nomu me vaka ko sa lomani iko.”

Maciu7: 12: Na veika kecega dou sa vinakata me ra kitaka vei kemudou na tamata, dou kitaka vaka talega kina vei ira: ni sai koya ga na lawa kei na nodra i vakavuvuli na parofita.

Joni 13: 34: E dua na i vakaro vou au sa solia vei kemudou: mo dou veilomani; me vaka ka’u sa lomani kemudou, mo dou veilomani vaka talega kina.

Ni da sa sega ni vauci tu e na mata-ni-vola ni lawa, ka da sa vakarorogo ga ki na kena yalo, sa qai vakamamadataki beka kina na noda i tavi se sa tara beka me da dui i valavala vakaveitalia ga?

E segai sara. Sa vaka oqo: na kena yalo, sai koya na loloma — na loloma Vua na Kalou kei na loloma vei ira na tamata — me vaka sa qai vakamacalataki oti. Ia, ko koya sa lomana na Kalou, sa na sega ni via goleva na kalou tani, se via qarava na veimatakau, se via cavuta wale na yaca i Jiova; ka sa na ka ni marau vua me dau vakatabuya na i ka vitu ni nona gauna me nei Jiova. Ko koya talega sa lomani ira na tamata, sa na dredre vua me beci rau na nona qase, se me vakamatea e dua na tamata, se butakoca na watina, se butakoca na nona i yau, se beitaki koya vakailasu, se kocova na nona vale se cava tale: me vaka sa tukuna ko Paula e na Roma 13: 8-9, ka sa qai tinia vaka oqo: “O koya sa dau loloma, sa sega ni kitaka rawa e dua na ka ca vua na kai nona. Na loloma, sai koya ga na kena vakayacori na lawa.” Ka sa vaka talega kina na Kalatia 5: 14: Ni sa vakayacori na lawa taucoko e na vosa e dua bau, oqo ga: Mo lomana na kai nomu me vakataki iko.”

12. Mo vakamacalataka mada na vosa oqori, “na kai nomu.” Ni sa vakarota na Kalou mo lomana na kai nomu, sa baleti koya ga na wekamu dina, se vakaevai?

Segai. Sa vakamacalataka ko Jisu, e na Luke 10: 29- 37, ni sa bale vakararaba sara ga na vosa ko ya, ka sa noda i tavi kina me da lomani ira kecega na tamata (se ra wili vakayago me ra kai noda se kai tani), ka vakalevu ko ira era sa leqa tu; ka sa vakalasuya na nodra vosa e so era dau kaya, “Mo lomana na kai nomu, ka cata na nomu meca.” Sa kaya ko Jisu, “Dou lomani ira na nomudou meca.” (Maciu 5: 43-44). Sa sega ni vakaiyalayala na loloma dina: ka da sa kai vata ga e na mata ni Kalou, koi keda kecega na tamata.

13. Sa dua tale na ka ko via tukuna e baleta na mata- ni-vola ni lawa kei na kena yalo?

Io, sa dua tale na ka. Kevaka eda sa vakarorogo ki na yalo ni lawa (a ya ga na loloma), eda na sega ni vakayacora walega na ka sa vakaroti ena i vakaro e tini: sa vuqa tale na ka eda na dau vakayacora me kena i kuri. Ia, na veika oqori sa sega ni kune rawa e na mata-ni-vola ni lawa, se na kena vosa, sa kune ga e na kena yalo.

14. Vakamacalataka mada.

Kevaka eda sa lomana na Kalou, eda na dau vakavinavinaka Vua, e na vuku ni Nona loloma mai, ka dau vakararavi Vua, ka dau masu Vua, ka dau segata me da vakadinadinataki Koya se vakatakilai Koya vei ira na tani: ia, sa sega ni cavuti na veika oqori e na i vakaro e tini; sa sega ni volai e na kena mata-ni-vola; sa kune ga e na kena yalo. Kevaka eda sa lomani ira na tamata, eda na dau masulaki ira, ka soli ka ni loloma vei ira na dravudravua, ka vakaraici ira na tauvimate, ka vukei ira na leqa, ka bokoca na nodra i valavala ca era sa vakayacora vei keda, ka dau segata me da veivakataki ka veisaututaki tu kei ira na tamata kecega; ka so tale na ka va ka oqori eda na dau

kitaka vei ira: ia, na veika oqori sa sega ni volai e na i vakaro e tini, se kune rawa e na kena mata-ni-vola- sa kune ka tubu ga mai na kena yalo, a ya ga na yalo loloma.

15. Eda sa qai veivosakitaka oti na i vakaro e tini sa volai e na Lako Yani 20 kei na i Vaka rua 5. Sa bau volai tale eso na i vakaro e na lawa ni Kalou e na i Vola Tabu Makawa, se sa kena levu ga oqori?

Sa vuqa tale na i vakro sa volai tu ena lawa me i kuri ni i vakaro e tini mai na Lako Yani kayacova na i Vakaruva.

16. E da sa vauci kina, koi keda, se segai?

Eda sa vauci ga e na kena yalo: eda sa sega ni vauci e na kena mata-ni-vola: me vaka sa vakamacalataki oti.

17. E na vuku ni vakaro e vuqa sa baleta na vaka ca bo i soro, kei na madrali: a cava li na kena yalo eda sa vauci tu kina?

Na yalo sa vakararavi ki na i soro ka a vakacabo ko Jisu, na noda bete levu, ni a livia na Nona dra me bokoci kina na noda i valavala ca; kei nayalo sa vakayavalati keda me da solia na yagoda me i madrali bula, ka savasava, ka vinaka Vua na Kalou, me noda ka ni vakavinavinaka Vua, me vaka sa tukuna ko Paula e na Roma 12:1.

18. Sa vakaevei na i vakaro e so sa baleta na veika sa okati me savasava ka sa tara vei ira na Jiu, kei na veika sa okati me tawa savasava ka sa tabu vei ira? Vakamacalataka na kena yalo.

Na yalo sa vinakata na ka sa savasava vakayalo, ka sa cata na ka sa dukadukali vakayalo. Raikinall Korinica6: 17-18 kei na 7: 1. Rai talega ki na Maciu 5: 8, kei na Marika 7: 14-23, kei na Pital: 15-16.

19. A cava na kena yalo na veivakaro sa baleta na veika era a dau solia Vua na Kalou, me vaka na i sevu kei na i ka tini ni nodra i yau e so?

Na lomasoli. Rai ki na II Korinica 9 kei na Luke 12: 33 kei na Luke 21: 1-4.

20. Sa vakaevei na veivakaro sa baleta na kena i valavala na veilewai? A cava na kena yalo eda sa vauci tu kina?

Nayalo sa vakayavalati keda me sa dodonu ka savasava na noda lewa kecega kei na noda i valavala kecega vei ira na tani.

21. Sa vakaevei na i vakaro sa kune e na i Vakaruva 12, era a vakaroti kina, ko ira na Jiu, me ra kakua ni dau vakacabora na nodra i soro Vua na Kalou e na yasana kecega, me ra vakacabora ga e na tikina sa digitaka na Kalou? A cava na kena yalo na i vakaro ko ya?

Na yalo sa sega ni via lotu vakaveitalia se vakawelewele, sa via lotu vakayalo ga ka vakaidina, me vaka sa vakamacalataka ko Jisu vua na yalewa ni Samaria (Joni 4: 19-24). Ka sa vaka kina na i vakaro kecega sa kune e na lawa. Koi keda sa Lotu Vakarisito, eda sa vauci se tuberi tu e na kena yalo; ia. eda sa vakalalagataki mai e na kena mata-ni-vola.

22. Tukuna vakararaba na kedrau duidui na i vakavuvuli i Jisu kei na nodra i Vakavuvuli na Farisi, e baleta na lawa ni Kalou.

Ko Jisu Karisito, sa dauvakamamadataka na mata-ni- vola ni lawa. ka dau vakabibitaka sara na kena yalo. Ko ira na Farisi, era sa dau vakabibitaka na kena mata-ni-vola ka dau vakamamadataka (se weletaka sara) na kena yalo. Sai koya gona sa kaya kina ko Jisu, "“Kevaka sa sega ni uasivi cake na nomudou i valavala dodonu mai na nodra na vunivola kei na Farisi, dou na sega sara ni curu ki na matanitu vakalomalagi.” (Maciu 5: 20).

23. Eda sa raica oti ni sa volai e na Roma 6: 14, ni da sa sega ni tiko e na ruku ni lawa, koi keda sa vakabauti Jisu, eda sa tiko ga e na ruku ni loloma (a ya ga na loloma ni Kalou). Sa bau dua tale na ka ko sa via vakaraitaka mai e baleta na tikina oqori?

Sa dua tale na ka. Ko ira era a tiko e na ruku ni lawa, a ya ko ira ka a vauci kina ka vakarorogo kina, a nodra qarava na Kalou sa vu vakalevu mai na rere. Era a nanuma vakavakalailai ga na loloma ni Kalou kei naNona vukei ira, ka vakalevu naNona dodonu kei naNona lewai ira, kara sa qai rere kina. Ia, koi keda, kevaka sa vakararamataki vakavinaka tu na lomada, eda na dau vakasamataka ga na loloma ni Kalou: naNona lomani keda na tamata i valavala ca, kei na Nona solia na Luvena dina me noda i soro ka i Vakabula. Sa na qai vakayavalati kina na yaloda me da lotu Vua na Kalou, ka dau qaravi Koya, e segai e na vuku ni noda rerevaka na i sau ni i valavala ca, e na vuku ga ni noda taleitaka na Nona loloma kei na noda via sauma na loloma vakaitamera ko ya. E da na qai sega ni via biuta walega na ka sa vakatabui e na iawa. eda na via solia taucoko ga Vua na Kalou nanoda bula kei na noda kaukauwa kei na noda i yau kei na veika kecega sa tu vei keda, me da dau qaravi Koya kina, me i vakadinadina ni noda vakavinavinakataki Koya kei nanoda lomani Koya. Sa naqai vakayacori kina na vosa i Paula sa volai e na Roma 12: 1-2 kei na vosa talega oqo: “Dou kakua ni solia na veitikimudou ki nai valavala ca me caka kina nakae tawa dodonu: dou soli kemudou ga Vua na Kalou me vaka dou sa bula mai na mate, kei na veitikimudou Vua na Kalou me caka kina na ka e dodonu. Ni na sega ni veitaliataki kemudou na i valavala ca, ni dou sa sega ni tiko enaruku ni lawa, dou satikogaenaruku ni loloma.” (Roma 6: 13-14).

XIII. NA SIGA TABU.

1. A cava na vuna sa vakarota kina ko Jiova vei ira na Isireli me ra dau vakatabuya na i ka vitu ni siga? Me vakaleqai ira kina, se me vakacegui ira ka vakabulabulataki ira? Me vakacegui ira ka vakabulabulataki ira kina na yalo dra kei na lomadra. Nai Vakaruva 5: 12-14; Mo qarauna na siga ni vakacegegu, mo vakatabuya me vakacegu kina nomu tamata kei na nomu vada me vakataki iko. Lako Yani²³: 12: “E ono na siga mo kitaka kina nomu cakacaka, ka mo qai vakacegu e na kena i ka vitu, me rau ata kina na vakacegu na nomu pulumakau kei na nomu asa. ka savakavoui kinananodrau kaukauwa na luve ni nomu \ada keinavulagi. Marika 2:27: Ea caka na siga ni vakacegegu e na vukudra na tamata; e a sega ni caka na tamata e na vuku ni siga ni vakacegegu.

2. Sa vakaevei na veivakaro sa volai e na lawa e baleta na Siga Tabu se siga ni vakacegu? Eda sa vauci kina, koi keda sa Lotu Vakarisito, se segai?

Me vaka sa vakamacalataki oti e baleta na lawa taucoko: eda sa sega ni vauci tu e na kena mata-ni-vola; ia, eda sa vauci gaena kena yalo. (Rai ki na Roma 6: 14 kei na 7: 6. Rai^alegaki na Roma 14: 5-6 kei na Kolosa 2: 16-17)

3. Cavuta na Kolosa 2: 16-17.

O koya gona, me kakua kina ni lewai kemudou e dua na tamata e na vuku ni kakana, se na ka ni gunu, se na siga ni solevu, se na vula vou, se na siga ni vakacegu: oqori ga na yaloyalo ni veika e na yaco mai e muri; ia, sa nei Karisito nayago.

4. Tukuna vakamacala na kena yalo na i vakaro (se na veivakaro) sa bale ki na na siga ni vakacegu.

Na i matai: na yalo sa tuberi keda me da sa dau vakaceguya vagauna na yagoda kei na yagodra na tamata kei na manumanu era sa qaravi keda, me vakavoui kina na noda kaukauwa kei na nodra. (Oqori sa macala mai na kena i sau na i matai ni taro).

Na i ka rua: na yalo sa dau nanuma ka dau vakarokorokotaka na Kalou, me vaka sai Koya ka a bulia na lomalagi kei na vuravura, ka sai Koya sa vakabulai keda sa vakatabui keda me Nona. Lako Yani 20:10-11: Na i ka vitu ni siga sa siga ni vakacegu vei Jiova na nomu Kalou.....Ni sa bulia ko Jiova na lomalagi kei na vuravura kei na waitui kei na veika kecega sa tiko kina e na siga e ono, ka sa vakacegu ena i ka vitu ni siga: o koya sa vakalougatataka kina ko Jiova na siga ni vakacegu, ka sa vakatabuya. Na i Vakaru 5: 12-15: Mo qarauna na siga ni vakacegu, mo vakatabuya..... I a, mo nanuma tiko ni ko a bobula mai na vanua ko Ijipita, ka sa kauti iko tani mai kina ko Jiova na nomu Kalou e na liga kaukauwa kei na liga sa dodo tu; ka sai koya gona sa vakaroti iko kina ko Jiova na nomu Kalou mo maroroya na siga ni vakacegu. Lako Yani 31, 13; Mo dou qarauna vakaidina na noqu veisiga ni vakacegu,...mo dou kila kina ni sai au ko Jiova sa vakatabui kemudou.

5. Ia, kevaka eda sa vauci ga e na kena yalo ko ya, ka da sa sega ni vauci e na kena mata-ni-vola, sa qai sega beka ni yaga me da sa vakatabuya tiko e dua na siga e na veimacawa yadua?

E sega ni vaka kina: sa yaga ga me da vakatabuya tiko.

6. E na vuku ni cava?

Ni da kila kevaka eda sega ni vakatabuya tiko e dua na siga, sa na vakarawarawataki kina na noda gui lecava na Kalou kei na noda weletaka na cakacaka loloma vei ira na tani. O koya gona, sa dodonu kina me da sa vakatabuya tiko e dua na siga e na veimacawa; ia, sa bibi cake me da rawata tiko na kena yalo, me vaka sa vakamacalataki oti.

7. Raica: na siga era a dau vakatabuya, ko ira na Jiu, na i ka vitu ni siga (na siga Satete se siga Vaka rau wai), me vaka sa vakaroti e na lawa: “na i ka vitu ni siga sa siga ni vakacegu vei Jiova na nomu Kalou.” Ia, na siga eda sa dau vakatabuya koi keda, na i matai ni siga (na Siga Sade). Sa qai vakaevei? Eda sa cala beka kina, me vaka era sa kaya na Lotu ni Kavitu?

Eda sa sega ni cala kina. E dina, kevaka eda sa vauci tu e na mata-ni-vola ni lawa, eda na qai vauci kina me da vakatabuya na siga dina sa cavuti kina. Ia, eda sa segasega sara ni vauci e na kena mata-ni-vola, eda sa vakarorogo ga ki na kena yalo.

8. Sa bau lako vata vaka vinaka, se segai, na kena yalo ko ya (me vaka sa vakamacalataki oti e na i sau ni i ka va ni taro kei na noda vakatabuya na i matai ni siga?)
Sa lako vata vakavinaka sara.

9. Vakamacalataka mada.

Na i matai: Sa rawa me da vakaceguya kina na yagoda kei na yagodra na tamata (se manumanu) era qaravi keda. Sa macala vakasigalevu m sa sega ni duidui e na tikina oqori, na i matai ni siga kei na kena i ka vitu

Na i karua: Sa veiganiti sara na i matai ni siga kei na noda nanuma ka vakarokorokotaka na Kalou e na vuku ni Nona bulia na vuravura kei na Nona vakabulai keda kei na Nona vakatabui keda me da Nona: ka ni sai koya na siga ka a bulia se vakacilava kina na rarama e na i vakatekivu kei vuravura (rai kina i Vakatekivu 1: 3-5): ka sai koya na siga ka a vakaturi J isu kina mai na mate (Marika 16: 1 -8); ka sai koya na siga ka solia taumada kina Nona Yalo Tabu (Cakacaka 2: 1-4. mewilivatana Lawa ni Soro 23: 15-16)

10. A cava na vuna dina eda sa vakatabuya kina na i matai ni siga, koi keda na lewe vuqa eda sa Lotu Vakarisito?

N i sai koya ga na siga ka a tucake tale kina mai na mate na noda Turaga ka i Vakabula.

11. Sa vakaevei na nodra i valavala kina ko ira na Lotu Vakarisito e liu sara? Era a biuta vakatotolo beka na siga tabu makawa, ka taurivaka sara na siga tabu vou, se segai?

Segai: sa lako vakamalua ga. E na kena i vakatekivu era a dau caka lotu ena siga ruarua. Ia, ni sa lako tiko na gauna. sa toro sobu vakamalua na nodra doka na i ka vitu ni siga. ka sa toro cake vakamalua na nodra doka na i matai ni siga; ka sa mani yaco me biu sara na siga tabu makawa, ka me vakabau sara na siga tabu vou.

12. Eda sa vakadinata ni sa liutaki ira kina na Yalo Tabu, se segai?

Eda sa vakadinata ni sa vaka kina. De sai koya e dua na ka sa nanuma ko Jisu ni sa kaya vei ira na tisaipeli, “Sa vuqa na ka sa vo me'u tukuna vei kemudou: ia. dou sa sega ni taurivaka rawa oqo. Ia. ni sa lako mai ko Koya na Yalo ni

1. Mo tukuna vakararaba na loma ni Kalou e baleta na tiko vakawati.

Me sa ka dokai vei keda kecega. Iperiu 13:4: Me ka dokai vei kemudou kecega satiko vakawati.

2. Tukuna na veika e so sa dodonu me da qarauna me maroroi kina me ka dokai na tiko vakawati.

Na i matai: Na tagane sa sega ni vakamau, me vakatabui koya sara maivei ira na yalewa kecega; na yalewa sa sega ni vakawati, me vakatabui koya sara mai vei ira na tagane kecega.

Na i ka rua: Na tagane kei na yalewa erau sa veiwatini tu, me rau veikabiti ga ka yacova sara na gauna e na mate kina e dua vei rau. Na tagane, me vakatabui koya sara maivei ira na yalewa tani; na yalewa, me vakatabui koya sara maivei ira na tagane tani.

Nai ka tolu: Me rau veilomani ka veitokani tu e na veigauna kecega.

Na i ka va: Me rau okati iratou na luvedrau me Nona na Kalou, ka vakatawai iratou vakavinaka e na ka vakayago, ka vakauasivi cake e na ka vakayalo, ka dau solia na nodrau i gu me vagolea na yalodratou ki Vua na Kalou.

3. Sa vinaka, se segai, me rau veiwatini, e dua na tagane ka duana yalewa, kevaka erau sa sega ni veivinakati ka veilomani?

Sa sega ni vinaka: sa dodonu ga me vu na nodrau veiwatini mai na nodrau veivinakati ka veilomani. Kevaka sa vu na nodrau veiwatini mai na dua tani na ka (me vaka na nodrau vakasaurarataki kina maivei ira na wekadrau, se cava tale), e na qai via dredre, se dredre sara beka, me rau yaco me veilomani e muri. Na veivinakati kei na veilomani, sai koya ga na kena yavu dina na vakamau Vakarisito.

4. Sa bau ka vinaka na veisere, se segai?

Segai: sa ka ca sara.

5. Mo cavuta na vosa i Jisu Karisito e baleta na veisere.

Maciu 5: 32: Ko Koya yadua sa sereka na watina, ka sega e na vuku ni nona dau tagane, sa vakavuna na nona dau tagane; ia ko koya e na vakamau kei na yalewa sa sereki oti. sa dau yalewa.

Maciu 19: 4-6: Dou sa sega beka ni wilika oti, ko Koya sa buli rau e na i Vakatekivu, sa bulia ga na tagane kei na yalewa, ka sa kaya, “E na vuku ni ka oqo sa na biuti tamana kei na tinana na tagane, ka kabita na watina, ka rau na yaco me lewe dua ga?” O koya gona, erau sa sega kina ni lewe rua tiko, erau sa le dua ga. Ia, na ka sa vauca vata na Kalou, me kakua ni tawasea na tamata.